

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 október 4, kedd.

VI. ÉVFOLYAM, 230. SZÁM.

Hazánk dolgozói harcoss tömeggyűléseken tettek hitet a béke védelmére

Kolozsváron 60.000 dolgozó tüntetett a béke mellett

Hazánk, a RNK kétkézi és szellemi dolgozói lelkesen tüntettek azokon a tömeggyűléseken, amelyeket országsszerte, a városokban és a falvakban, a Nemzetközi Békenapon rendeztek.

Országunk dolgozói mugukéva tették a RNK Állandó Békevédelmi Bizottságának felhívását, amely hangsúlyozza, hogy: „Minden dolgozó, minden anya, aki szívében viseli gyermekeinek életét, minden új, akinek a jövő szélesretárt kaput jelent, minden ember, akinek még emlékezetében élnek az elmúlt háború borzalmai, minden állampolgár, akinek kedves országunk függetlensége, mindannyian mutassuk meg október 2-án azt, hogy legyőzhetetlen erőt képviselnek azok, akik a békéért harcolnak.” A párisi és prágai béke világkongresszus kiáltványának ez a mondata: „A béke ügye a világ minden népének ügye” meleg visszhangra talált és az üzemek és gyárak, a mezők és az irodák dolgozói „Békét akarunk — le a háborús uszítókkal!”, „Éljen a Szovjetunió és a népek nagy vezetője és tanítómestere J. V. Sztálin” jelszavakkal, zászló- és virágerdőben vonultak fel és határozott nemmel feleltek az új háborúra uszító imperialistáknak.

A főváros dolgozó népe a Nemzetközi Békenap tiszteletére rendezett ünnepségek keretében vasárnap reggel 10 órakor az Egyetem-téren tüntetett a béke mellett, a háborús uszító ellen. A népgyűlésen Sadoveanu Mihail író és akadémikus, a RNK Állandó Békevédelmi Bizottságának elnöke elnökölt, a felszólalók pedig Apostol Gheorghe, a RMP Központi Vezetősége Politikai Irodájának tagja, az OSZT elnöke, Craciun Constanta a RMP Központi Vezetőségnek tagja, a RDNSZ elnöke voltak.

Vasárnap délután a főváros több parkjában népiünnepélyeket rendeztek, művészi és sportmússorral egybekötve. Délután 5 órakor a Szabadság-arenában a termelésben kitűnt munkások tartottak előadást.

A Nemzetközi Békenap alkalmából az Ujságírók Nemzetközi Szervezete is felhívást intézett a világ összes ujságíróihoz, amelyben felhívja az ujságírók figyelmét, hogy munkájukkal, írásaikkal járuljanak hozzá a békétábor nagy harcához, leplezve a háborús uszítókat és küzdjenek az emberiség ellenségei ellen.

Október 2-án, a Nemzetközi Békenapon, Galacban 50.000 dolgozó, Jasiban 30.000 dolgozó, Nagyváradon pedig a Vitéz Mihály-téren ugyancsak hatalmas tömeg leírhatatlan lelkesedéssel tüntetett a Szovjetunió által vezetett békétábor mellett. A többi városokban is, sőt a falvakon is, nagyszámu dolgozó ünnepelt a Nemzetközi Békenapon.

A Nemzetközi Békenap tiszteletére rendezett országos ünnepségek megmutatták azt, hogy hazánk dolgozói nem akarnak háborút és határozott nemmel felelnek a háborús uszító aljas kihívásaira.

A békéért folytatott harc azonban nem szűnt meg. Tovább kell folytatnunk az üzemekben, a gyárakban, az irodákban és a mezőkön, mert országunk dolgozó népe még élénken emlékezik a második világháború szörnyű pusztításaira, amelynek fájó sebeit a munkássztaély élharcos pártjának irányítása és vezetése mellett eltüntetik és harcolnak a szocializmus építéséért hazánkban, amely a jólétet és a tartós békét jelenti.

„Nemcsak akarjuk, de ki is vivjük a békét!”

KOLOZSVAR. — Hajnalban még esőfelhők merednek az ébredő Kolozsvárra, de úgy kilenc óra tájt már meleg napugarak aranyozzák be a város zászló-díszbe öltöztetett épületeit. A gyárak, üzemek és intézmények előtt dolgozók ezrei gyülekeznek. Kezükben zászlókat és jelszavas táblákat tartanak. Kilenc óra után megindul az emberáradat: 60.000 kétkézi és szellemi dolgozó tart a Szabadság-tér felé, hogy a Nemzetközi Békenapon kemény álljt kiáltson a háborús uszító felé, s egyben kinyilvánítsa törhetetlen békeakarátát. Példás rendben sorakoznak fel a textilipari munkások szak-

szervezetének székháza előtt, s ajkukról percenként hangzik fel a lelkes tüntetés.

Tíz órakor, miután a szovjet konzulátus, a Román Munkáspárt kolozsmegyei szervezetének vezetősége, a megyei és városi ideiglenes bizottság, a hadsereg és a demokratikus tömegszervezetek képviselői elhelyezkednek a textilipari munkások szakszervezete székházának erkélyén, megkezdődik a nagy népgyűlés. A zenekar a Román Népköztársaság, majd a Szovjetunió himnuszát játssza.

A népgyűlést Deac Vasile, a városi ideiglenes bizottság elnöke nyitja meg:

jesítésével és túlszárnyalásával hozzájárulnak a béke megvédéséhez.

Hedesiu Macarie dolgozó földműves, a kendilonai „Vörös Traktor” kollektív gazdaság tagja, a dolgozó

A fasisztáknak köszönhelem rokkantságomat

Sulyos hadirokkant állott ezután a mikrofon elé Angelescu Nicolae személyében. Megrázó szavakkal mondta el rokkantságának rövid történetét.

— A fasiszta hordáknak köszönhetem rokkantságomat és látásom elvesztését, — mondotta Angelescu Nicolae. — Kérlek ezért benneteket ipari munkások, földművesek és értelmiségiek, akadályozzátok meg

földművesek nevében kötelezettséget vállalt arra, hogy a jövőben még nagyobb erőfeszítéssel küzdjenek a szocializmus építéséért, mert ez biztosítja a háború kitérésének megakadályozására.

emlékeztetett a háború borzalmaira, s kérte a szellemi dolgozók összefogását a háború kitérésének megakadályozására.

A budapesti Világifjúsági Találkozó részvevő Folticska Piroska, az ifjúság nevében nyilatkoztott törhetetlen békeakarátát, majd jelentette, hogy az ifjúság nem akar elvérezni és megsemmisülni egy újabb háborúban.

A beszédek elhangzása után Deac Vasile, a városi ideiglenes bizottság elnöke felolvasta a kolozsmegyei ipari munkásoknak és dolgozó földműveseknek, a népgyűléshez intézett üdvözlőit. Ezután ismertette a kolozsvári kétkézi és szellemi dolgozók határozatát a Nemzetközi Békenap alkalmából.

Kikényszerítjük a békét!

— Ma, október 2-án a világ dolgozóinak milliói és az összes békeszerető népek a béke erőinek harc napját ünneplik. Ezen a napon az egész világ békeszerető népei, élén a Szovjetunióval, a béke bástyájával, elítélik a háborús uszító imperialisták gonosz szándékát, kinyilvánítják erejüket és szilárd elhatározásukat, hogy megvédik, kiharcolják a békét, amelyért annyi ember áldozta életét a második világháborúban.

— A béke erői elég nagyok ahhoz, hogy együttesen harcolva, lefogják az imperialisták gyilkos kezét és kikényszerítik a békét. Mi, Kolozsvár dolgozói, románok és magyarok,

ezen a gyűlésen tiltakozunk a háborús uszító ellen.

Ezután Horia Marian, a megyei ideiglenes bizottság elnöke mondott nagyhatású beszédet. Rámutatott a háborús uszító aljas mesterkedéseire, majd hangsúlyozta, hogy a béke bástyája, a nagy Szovjetunió mögött bátran sorakozik fel a békeszerető emberek hatalmas tömege. Ma a béke erői egyetlen táborba tömörülnek és a Szovjetunió vezetésével visszavernek minden olyan kísérletet, amely egy újabb borzalmas háború kirobbantására irányul.

A beszéd elhangzása után a tömeg percekig éltette a nagy Szovjetuniót, s lángeszű vezérét, Sztálint.

Alig száradt fel a tengernyi vér

Kolozsvár kétkézi és szellemi dolgozóinak nevében Veres Pál, a városi ideiglenes bizottság titkára beszélt.

— Még alig száradt fel a tengernyi vér, amit Hitler gyilkos hordái ontottak, — mondotta — még sokhelyen kormosan merednek az égbe a felgyújtott házak üszkös romjai, még nem száradt fel az özvegyek és árvák tízmillióinak arcán a fájdalom és a bánat keserű könnye és máris új háborúra uszítanak Hitler és Mussolini angol-szász utóda Churchillel, Truman-

nal és Bevinnel az élen.

A továbbiakban hangsúlyozta, hogy amilyen mértékben erősödik a békefront ereje és harcoss tevékenysége, olyan mértékben gyengül az imperialista háborús uszító frontjának ereje és befolyása. A békét akaró népek százmilliói a Szovjetunió és annak bölcs vezetője, Sztálin irányításával megakadályozzák a háborút és megvédik a békét.

A város dolgozóinak nevében Dacu Grigore, CFR-munkás ígéretet tett, hogy az Állandó Terv tel-

HATÁROZAT

— Mi, Kolozsvár kétkézi és szellemi dolgozói összegyűltünk a mai napon, 1949 október 2-án, a Nemzetközi Békenap alkalmából, hogy felemeljük szavunkat az újabb háború előkészítésén mesterkedő angol-amerikai imperialisták és fasiszta-troekista kiszolgálók, Csáldárisz, Tito és Ránkovics ellen.

— Jól tudjuk, az amerikai nagytőkések és bankárok újból vérfürdőt akarnak rendezni, hogy a hadiiparból dus háborús nyereséget biztosíthassanak maguknak. Emiatt támogatták Csáldárisz és Csáng-Káj-Sek-ék bandáit, ezért intéznék rágalomhadjáratot a Szovjetunió és a népi demokráciák államai ellen, ezért igyekeznek azok békés munkáját aláaknázni a Rajk-féle kémekkel és árulókkal.

— Ezért próbálták annyi ideig a béke frontját az atombomba fenyegetésével zsarolni. De ez a módszer is szegényteljes vereséget szenvedett, amikor a Szovjetunió bejelentette, hogy birtokában van ennek a fegyvernek. Az imperialisták háborús lármája ma már nem ijesz meg senkit. A népek nem akarnak újabb háborút.

— A világ minden dolgozó embere, a sokmillió egyszerű ember a Szovjetunió vezető hőkfrontba tömörülten harcol a háború kitérésének elhárításáért.

— Mi, Kolozsvár kétkézi és szellemi dolgozói, románok és magyarok, Népköztársaságunk szabad polgárai, jól ismerjük a háború borzalmait. Tudjuk, hogy az imperialisták szívesen uszítják a népeket egymás ellen. Mi azonban váll-váll mellett harcolunk a háborús uszító ellen a békéért, a szocializmus építéséért.

— Mi nemcsak óhajtuk a békét, de elvagyunk szanva, hogy minden erőnkkel harcolunk egy demokratikus és tartós békéért. Bizunk az erőnkben, az egyszerű emberek erejében, akik összefogva képesek lesznek kikényszeríteni a békét.

— Nemcsak akarjuk a békét, de ki is fogjuk vinni.
— A Román Népköztársaság minden dolgozója harcol a Román Munkáspárt vezetésével a többi népi demokráciák népei mellett, a nemzetközi proletáriátus mellett és az elnyomott gyarmati népek mellett a háború ellen, a béke győzelméért, egy olyan esztendőben, amelynek vezetőereje a nagy és legyőzhetetlen Szovjetunió és a dolgozó emberiség zseniális vezetője és irányítója, JOSZIF VISSZARIONOVICS SZTÁLIN.

A kolozsvári dolgozók tüntető felvonulása

A határozat felolvasása után percekig tüntetett a Szabadság-téren hullámzó tömeg. A dolgozók ezzel lelkesen nyilvánították törhetetlen békeakarátukat és a Szov-

jetunió, s lángeszű vezére, Sztálin iránti nagy szeretetüket. Féltilkenetőkör a zenekar ütömes hangjaira megkezdődött a felvonulás. A dolgozók határozott

megel zászlókkal jelszavas táblák erdeje alatt lelkes éljenzés közepette vonultak el a Román Mun-

(Folytatás a 3-ik oldalon.)

A székeljöldi borvizek tudományos vizsgálátát végezte el a nyáron a Bolyai Tudományegyetem két kutatócsoportja

A Bolyai Tudományegyetem által fogantatosított tanulmányi kiszállások soráa dr. Soós Ilona egyetemi tanár vezetésével tudományos kutatócsoport keressett fel számos székeljöldi borvízforrást.

A munka tudományos célja egyes székeljöldi ásványvizek vizsgálata volt, analitikai rádióaktivitás és bakteriológiai szempontból, hozzávéve ehhez a botanikai vizsgálatot is. Ezek nagyrésze csakis a helyszínen

volt megejthető, éppen ezért nagy tudományos felszerelés, mozgó laboratórium szállítása vált szükségessé.

A kiszállítás igen tanulságos volt, úgy tudományos, mint gyakorlati szempontból. A csoport tagjainak alkalmá nyílt a tudományos következtetések levonásán kívül közvetlen tapasztalatot szerezni a kapitalista gazdálkodás egyik kiáltó maradványáról.

A székeljöldi borvízkinés

Köztudomásu, hogy a Székeljöld hegyei tele vannak gyógyhatásu borvízforrásokkal, üdülőtelepek létesítésére alkalmas helyekkel. A tőkéseknak azonban nem állt érdekében, hogy ezeket fel is használják, hiszen a néhány luxusfürdő bőven elegendő volt az unalmukat itt elűző, dagadó pénztárcájú fürdőzők befogadására. Újabb fürdők létesítése legfeljebb konkurenciát támasztott volna a már meglévőknél. Így egy egész sereg borvíz-forrás nemesak hogy kiaknázatlan maradt, hanem a meglévő fürdők és gyógytelepek közül is sok — mondhatni tervszerűen — elsorvadt, rombadőlt. A borvíz-források és kútak nagyrésze a legcélsebb egészségügyi szabályoknak sem felel meg. Többnyire egyszerű fafoglalásban vannak, s a környék lakói mindenféle edényt

belemeríthetnek. Használhatatlanná váltak gyógyhatásu borvíz-medencék, járhatatlan utak vezetnek országunk eme valódi kincseshányaihoz.

Az a tény, hogy a Román Munkáspárt irányításával az egyetem figyelem ezekre is kiterjedt, mintegy előhírnöke annak, hogy országunk újjáépítése folyamán itt is virágzó fürdők, gyógytelepek fognak létesülni, s a gyógyuló, pihenő dolgozók ezreit fogadják majd be. A kutatók igen alkalmasnak találták erre a célra a csikmadarasi Hargita forrása körüli vidéket, a csikborsovai volt fürdő környékét — mely fürdő egy szerűen eltűnt, kénhidrogén medencéje pedig pocsolyává vált — a vaskörtési borvíz-forrás környékét s több más helyet is.

Festékföldek, timsó, kaolin

Ugyanakkor iparilag kifejlesztethető s a multban elhanyagolt helyekre is kiterjedt a csoport figyelem. Így a madarasi Hargita forrásvidékén kaolin, timsó, kvarcit és festékföldek találhatóak. A vadkörtési borvízforrás tájékán, — mely sok kőzet találkozásánál fekszik s így

geokémiai szempontból is igen fontos, — ritka elemek gyűjtőhatók.

A tudományos kiszállás is egyik bizonyítéka annak a ténynek, hogy hazánk újjáépítése során a Román Munkáspárt irányításával országunk vezetőinek figyelem mindenre kiterjed.

A moldvai magyarság nyelvének vizsgálata

Már régebben beszámoltunk arról, hogy a Bolyai Tudományegyetem megbízásából hattagú tudományos csoport végzett néprajzi kutatókat a moldvai csángók között.

A moldvai magyarsággal régebben is foglalkoztak, de a régi tervszerűtlen kutatások

nem nyújtottak egységes, megbízható képet. A nagy területen — Bacau, Neamtí, Tecuci és Putna megyékben — szétszórt magyar települések mindegyikét egyetlen kutató vagy kutatócsoport sem kereste fel. Ennek a hiánynak a felszámolása volt a Bolyai Tudományegyetem ku-

tatócsoportja munkatervének egyik fontos célkitűzése.

A cél elérése érdekében a kutatók két csoportra osztottak. Az egyik csoport — Szabó T. Attila és Márton Gyula egyetemi tanár — általános tájékozódó kutatásai alapján a második csoport — Gálffy Mózes, egyetemi adjunktus és Vámszer Márta középiskolai tanár — végezte a mélyreható kutatást. Kós Károly egyetemi tanársegéd néprajzi kutatómunkát, Szarvadi Tibor egyetemi gyakornok pedig politikai természetű megfigyeléseket és felvilágosító munkát végzett.

A tervbevetett munkát mindkét csoport túlháladta mintegy 35—40 százalékkal, minthogy a tervezett negyven település helyett 71 ponton vizsgálta meg a moldvai magyarság nyelvállapotát. Az első csoport 2400 lapnyi jegyzetet készített s 32—35 ezer nyelvi adatot gyűjtött. A második csoport által gyűjtött nyelvi adatok mintegy 45—48 ezerre tehetőek.

A csoport munkájának leg-

fontosabb eredménye, hogy az egész moldvai magyar nyelvőről van egységes képünk s a gyűjtött anyag alapján a moldvai csángók nyelvutana könnyen összehelyezhető. De nagy jelentőségű munkát végeztek a román-magyar kölesönhatás vizsgálata szempontjából is. Erre vonatkozó kutatásaitak a csoport tagjai a „Babes“ Egyetem két román nyelvészével karöltve végezték s ez a tény — a tudományos eredményeken kívül is — hozzájárul a kolozsvári két egyetem munkásságának egybehangolására.

A csoport munkáját nagymértékben megkönnyítette a szovjet nyelv-földrajzi módszer alkalmazása. Az első csoport egy körülbelül 400, a második csoport körülbelül 3000 fogalmat, illetőleg nyelvi jelenséget magában foglaló kérdőív kikérdezése alapján határozta meg a szóbanforgó települések nyelvi állapotát.

A hatalmas anyagnak már feldolgozása előtt látszanak az érdekességen túlmutatató telepü-

léstörténeti tanulmányok. A gyűjtött anyag alapján véglegesen meghatározható, hogy a mai csángó-magyar települések nyelvileg melyik magyar nyelvjárashoz kapcsolódnak, és ebből a nyelvészeti megállapításból a történeti tények figyelembevételével távolabbi településtörténeti következtetést is lehet levonni. Valószínűnek látszik, hogy a mai moldvai csángó-magyar települések lakosságának jórésze az elnyomó rendszerek elől menekülő székeljöldi kitelepülő; utódjainak bizonyul.

Az ilyen következtetések levonásához természetesen a történettudomány és a néprajz eredményeinek figyelembevételé is szükséges. Ezt a célt szolgálta a tájékozódó jellegű néprajzi kutatás. Ifjú Kós Károly nyelv-földrajzi szemléltető vázlatokat készített, egyszersmind néprajzi szempontból is jelentős munkát végzett. E munkája ugyanis egy részét képezi a csángó nép anyagi műveltség-képének megállapítására vonatkozó néprajzi munkatervnek.

Ez a tudományos kutatás is bizonyítja, hogy a Terv évében a Bolyai Tudományegyetem is fokozott mértékben veszi ki részét abból a munkából, mely a szocialista munkaversenyek szellemében országunk minden részében a szocializmus építéséért folyik.

Levelek hullása...

Hajnalonként még színezést fénypáskák szisszennek a sárguló tarló fölött, de a háztetőkön már megborzong a füst... A déli verőfény suttorgó esődjében még a nyár illatának finom párlatai remegnek, de a virágok pirosan lüngölő színeiben már benne lobog az enyészett. Lassan reánk köszönt a „hulló levelek hava”, az október. Finoman, szinte észrevétlenül oson bokorról bokorra s palattájának pompás színvarázsát odalopja az erdők és mezők kártyjára.

Hideg ködöt lehel a park is s a meztelen jegenyék csúcsein didergő csillagok fénye villan... De a levelek hullása, az erdők és mezők színeváltozása nem csupán a költőket, festőket és muzikusokat ihlette teremő munkára, hanem a növény élet-jelenségeivel foglalkozó tudósokat is. Vajjon mi lehet az oka annak, hogy őszi és télen a növény egész háztartását leépíti, mintegy kilep a termelő munkából s álmra szenderül tavaszig?

Hogy a hulló levelek titkát megérthessük, tudnunk kell azt, hogy a levél a növénynek egyik legfontosabb szerve, amelyen kis közellátásügyi minisztérium, mely hivatalra van a szervezet sejtjeinek táplálékáról gondoskodni. Szellemesen és nagy találati képességgel megalkotott vegyi gyár minden egyes levél, melynek bioszorkánykonyhájában állandóan folyik a termelő munka. Ennek során az egészen egyszerű felépítésű szerves anyagból, bonyolult szerves anyagok képződnek, mint pl. keményítő, cukrok, olajok, stb. A vegyi üzem nyersanyaga a talajból felszívott víz, melyben sok ásványi só van feloldva. Másik nyersanyagforrás a levegőben található széndioxid-gáz, a gyártás motorja pedig az a zöldes színű festékanyag, mely a levelek sejteiben foglal helyet. De mi hajtja a vegyi gyár motorjait? — kérdezhetjük kíváncsian. Mi az az energiaforrás, mely a növényi üzem rendeltetésére áll?

A kutatások megállapították, hogy a növényi üzem fény segítségével működik: s végre el a táplálék-ellátás nehéz munkáját.

Ezeket tudva, az is világos lesz előttünk, hogy télen bizony lehetetlen lenne cunak az üzemnek működése. Az enyészettől napjainkig tetemes fénycsökkenést jelentenek s a talajból felszívott víz is megfagy, ha a hőmérséklet fagypontra alá süllyed. Azt is tudnunk kell,

hogy a levelek sok fölösleges vizet is elpárologtatnak munkájuk során s ennek pótlásáról télen bizony lehetetlen gondoskodni.

Összetehát a levelek üzeme leáll. A zöld festékanyag bonyolult vegyi változásokon megy keresztül — a lombok megszínesednek — majd a szár belsejébe vonul vissza s a levél lehull a fáról, hiszen csak terhére lenne annak, s növelné a téli gondok sokaságát.

A mérsékelt égövön, ahol az évszakok változása szabályszerű jelenség, a lombhullás minden ősszel végbemegy. Csak azok a fák jelentenek ez alól kivételt, amelyek például déli vidékekről kerültek hozzánk s még „emlékszenek” az őrök

nyár hazájára. Ilyen érdekes fa nálunk a tölgy, melynek száraz levelei télidőn is ott zörögnek az ágakon. A fenyők tűlevelei is csak lassan, észrevétlenül hullanak le akkor, amikor már minden egyes levél mellett ott van az utánpótlást jelentő új levélnemzedék. A tű alakú levél csak igen kevés vizet párologtat el s így nem jelent túlságosan nagy teherteret a növény számára.

Peregnek a hulló levelek, s szövik a nyár halotti leplet. Haláluk azonban csak látszólagos, mert a téli álmódáshoz némán vetkőző fák a költő szavait juttatják eszünkbe:

... s csak hulljon a lomb, de éljen a fa..."

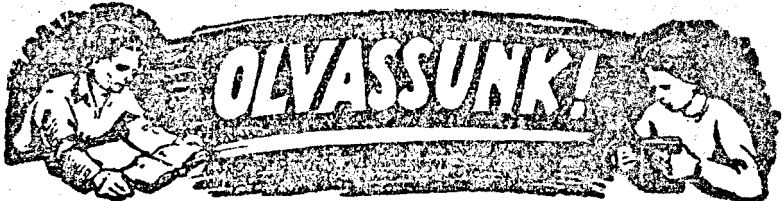
Muzsikáló szovjet ifjuság

Az Uj Idők híradófilmszínház legutóbbi műsorában közel félórás film mutatja be a moszkvai zene-konzervatórium életét. A film oly közvetlen természetességgel tárja a néző elé Moszkva legrégebb zeneiskolájának egy napját, hogy a nézőnek az az érzése: önmaga lép be a kapun, néz be a próbatermekbe és figyelni sokszáz fiatal tehetség művészetben elmélyült, muzsikáló napját.

Az intézet a hatalmas város egy csendes utcájában áll. Majdnem ötszáz növendéke és 150 tanára van, a legkiválóbb szovjet zene-pedagógusok közül. Az iskola egyike a világ legérdekesebb és legnagyobbvonalu zeneiskoláinak. Képzeltük el a növendékek sorát, akiket közvetlen közelségbe mutat be a film. Orosz és ukrán fiúk, tatárok és kirgizek, uezbegek, sőt eszsimók is tanulnak zongorázni, hegedülni, esellozni Moszkvában. Öt éves kortól veszi fel a növendéket az iskola. Látjuk a kicsiket, akikkel először ritmusgyakorlatokat végeznek, s akik bámulatos zenei hallással fedezik fel a legkisebb hibát. Látjuk a hateráz kilométert utazott kis északsarki eszsimó fiút, aki nagy igyekezettel hegedül. Megismerjük az egyéni és közös gyakorlatok módját s végül eljutunk a növendékek nyilvános hangversenyéig.

Árad, zeng a muzsika a nagy teremben. Moszkva legszebb és legrégebb hangversenyterében, miatt tanárok és növendékek figyelik a produkciókat. Új tehetségeket látunk, akik közül nem egy majd világhírnévre tesz szert. A tehetségeknél oly egyszerű felvonulása, az hogy a néző egyik bámulatból a másikba esik. Tizenkét-tizenéves éves gyerekek játszanak Bachot, Beethovent, Csajkovszkijt, oly érett művészettel és technikával, hogy a néző fel sem tudja mérni; hová fejlődnek még, mit tudnak majd husz-harminc éves korukban. Pici, öt-hat éves zongoristákat látunk, kiknek a lába — mivel nem éri el a pedált — külön számonlyon pihen, s akik teljes hűséggel tolmácsolják Mozart vagy Schuman könnyebb darabjait. És látunk olyan művészeket, mint a Szatalin-ösztöndijas Tamara Guszenko, aki tizenhat éves fejjel ugy játsza Liszt rendkívül nehéz Faust valcerát, ahogy felnőtt művészek is kevesek.

Végtelen szeretettel és türelemmel foglalkoznak ebben a zeneiskolában az ifju szovjet muzsikussal. S a róluk készült film is bizonyítja: sehol a világon nem történnek olyan oda-adással és szeretettel a fiatal tehetségekkel, sehol sem adnak meg számukra oly sok egyszerű lehetőséget, mint a rendkívüli művészi tehetségek hatalmas, szocialista hazájában, a Szovjetunióban. (—on).

Mit adott a szovjet hatalom az ifjuságnak?

(IFJUSÁGI KÖNYVKIADO)

A válság ott kopogtat a kapitalista államok kapuján. A válsággal kapcsolatos munkanélküliség elsősorban az ifjuságot teszi kenyéértelenné és boldogtalanná. A tőkés országok 1930 körüli világválságában több ember pusztult el, mint az első világháborúban. S a kapitalizmus most közeledő és arányaiban még nem teljesen kibontakozott válsága nem lesz kisebb a 19 év előttinél.

„Fiatalnak lenni szerencsétlenség” — mondotta Vaillant Couturier francia író a tőkés államok ifjuságának kapcsolatában. Milyen más a helyzete a Szovjetunió ifjuságának! Ott nincs és nem is lehet válság. A szovjet ifjak, ifjú nők előtt nyitva áll minden pálya. Arra a pályára mennek, amihez kedvük van, amihez hajlamot, tehetséget érzének. Az életmunkások, az ujtók, a nagy írók, színészek, tudósok, a kolhozok rekerderei között rengeteg az ifjú kommunista, vagy a volt Komszomolista. A Szovjetunió 10 millió értelmiségi hadseregének több mint 90 százaléka munkás- és parasztszármazású. Olyan ifjú rétegek törtek itt előre, amelyek különben elkallódtak, a melyben maradtak volna. A szocialista munka hősnéek, Pasa Angelinának, brigádjában a brigád traktorvezető-nőinek egy napon a következő kérdést tették fel:

— Mi lett volna belőletek, ha a falvakon nem volna kolhozrendszer?

— Vagy eselédnek, vagy pásztornak mentem volna — válaszolta Pasa Angelina.

— Elmehettém volna dajkáknak, a míg ki nem dobott volna a földesúr — felelte Márta Racsenko.

— Elvesztem volna — volt Mária Balakaj traktorvezető-nő rövid válasza.

A Szovjetunióban nincsenek elveszett életek. Ott mindenkinek alkalma van rá, hogy kifejlődjék és a haza javára működjék. Innen a tehetségeknél az a pezsgő, boldogító nyíltsága az élet minden területén: a városi és falusi életben, a tudományokban, a technikában és a művészetekben.

A „Mit adott a szovjet hatalom az ifjuságnak?” című lendületes, öt szovjet szerző tollából származó könyv, szűfolt anyagával a szovjet ifjuságot mutatja be. A könyvet minden érdeklődő ember élvezettel fogja olvasni és szórakozva tanul belőle.

A Román Népköztársaság nem tartja magára kötelezőnek a Jugoszláviával kötött egyezményt

A Magyar Népköztársaság és a Lengyel Köztársaság hasonló tartalmu jegyzéket hozott nyilvánosságra

BUKAREST. — (Agerpres). Október 1-én Pauker Anna külügyminiszter a román kormány részéről a következő jegyzéket nyújtotta át Jugoszlávia bukaresti nagykövetségének:

A jugoszláv kormány hosszabb idő óta ellenséges tevékenységet fejt ki a Román Népköztársaság, a népi demokratikus rendszer, a Román Népköztársaság biztonsága és szuverenitása ellen.

Ebből a célból a jugoszláv kormány saját és az idegen imperialista kormányok ügynökeit és kémeket küldte a Román Népköztársaságba mint Zec, Pecak, Balzic, Lompar, Boszko Latic, Medic Nikola, és mások. A jugoszláv kormány aljas haszonság- és rágalomhadjáratot folytat a Román Népköztársaság ellen, fasiszta-soviniszta és háborús uszító propagandahadjáratot folytat, felhasználva a Román Népköztársaságban lévő vasgárdista és kulák elemeket.

Azokat a román származású jugoszláv állampolgárokat, akik a Román Népköztársaság iránti barátságról nyilatkoznak, a jugoszláv kormány véres terrorral hallgattatja el.

A jugoszláv kormány a jugoszláv-román határon állandó

kihívásokat, határsértéseket, a Román Népköztársaság légitereinek megsértését követi el és támadásokat intézett a román határvidékek ellen.

A gyilkos és kém Rajk, valamint bűntársainak pere teljes egészében beigazolta azt, hogy a jugoszláv kormány ezt az akcióját a kapitalista rendszernek a népi demokratikus országokban való visszaállítás érdekében folytatja s az idegen imperialista körök és háborús uszítók eszközeként tevékenykedik.

A Román Népköztársaság kormánya úgy találja, hogy a jugoszláv kormány ezzel az akciójával lábbal tiporja a barátsági együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményt, amelyet, ahogyan valamennyi tény mutatja, képmutató módon kötött a Román Népköztársasággal.

Következésképpen a román kormány kijelenti, hogy a Román Népköztársaság felmentettnek érzi magát az 1947 december 19-én Jugoszláviával kötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményből reáharulól kötelezettségei alól.

Bukarest, 1949. október 1.

tagu politikai bizottságát. A bizottság a kínai nép demokrata egységfrontjának vezetőszerve, amely az elsőrendű fontosságú állami kérdésekről javaslatokat terjeszt a központi kormány elé. A bizottságban további 18 helyet biztosítottak az ezután felszabadítandó területek képviselői részére.

A központi kormány elnökét és tagjait az 54 szervezett küldöttéből álló 576 tagú tanácskozó testület titkos szavazással választotta meg. A tanácskozás berekesztése után a küldöttek a pekingi volt császári palota elé vonultak, ahol résztvettek a forradalom hősei emlékművének alapkövetéti ünnepségén.

A BÉKE HIVEI VILÁKGON- GRESSZUSÁNAK ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGA ÜLÉST TARTOTT

PARIS. — (Agerpres.) A Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának Irodája szeptember 23-án ülést tartott. Meghallgatta Louis Saillant, a Szakszervezeti Világszövetség vezértitkárának és a Béke Hívei Világkongresszusa alelnökének a Nemzetközi Béke nap alkalmából tett előkészületekről szóló jelentését. Az ülés megelégedéssel vette tudomásul azt, hogy a dolgozó tömegek világszerte nagy lelkesedéssel készültek a Nemzetközi Béke nap megünneplésére. A Béke Hívei Világkongresszusa állandó bizottsága október 28-30-án tartja II-ik ülését Rómában.

A Magyar Népköztársaság kormányának jegyzéke

BUDAPEST. — (Agerpres). Szeptember 30-án, Kállai Gyula, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere, fogadta Jovanovic budapesti jugoszláv követet és a Magyar Népköztársaság nevében jegyzéket nyújtott át. A jegyzék rámutat arra, hogy tekintettel Jugoszlávia vezetőinek a Magyar Népköztársasággal szembeni ellenséges tevékenységeire, a Magyar Népköztársaság ezentul felmentve érzi magát a Jugoszláviával kötött baráti, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményből

vétség több tagjának kém- és provokációs tevékenysége miatt, a nagykövetség 8 tagjának azonnali távozását kéri.

MEGVÁLASZTOTTA A KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁG ELSŐ KORMÁNYÁT

PEKING. — (Agerpres.) A kínai

nép politikai tanácskozó testülete szeptember 30-i záróülésén a Kínai Népköztársaság központi kormányának elnökévé Mao-Ce-Tung-ot, a Kínai Kommunista Párt központi vezetőségének elnökét választották. Az ötvenhat tagból álló népkormány gyakorolja az

államhatalmat a Kínai Népköztársaságban. Ez az első központi kormány Kína történelmében, amelyet a nép küldöttei választottak.

Ugyancsak a politikai tanácskozó testület záróülésén szintén egyhangú szavazással választották meg a tanácskozó testület 180

Az ENSz főbizottságának ülésén

A szovjet küldöttség leleplezte

a Kuomintang és amerikai gazdáinak mesterkedéseit

fakadó kötelezettségei alól. KITOLNOLTÁK MAGYAR-ORSZÁGRÓL A KÉMKEDŐ JUGOSZLAV DIPLOMATAKAT.

BUDAPEST. — (Agerpres). A magyar kormány a budapesti jugoszláv követséghez intézett jegyzéke értelmében mint kémeket és provokátorokat, a jugoszláv követség 10 tagját toloncolták ki Magyarországról területéről.

Megtorlásul, a magyar kormány jogos eljárására a jugoszláv hatóságok minden indokolás nélkül kiutasították Jugoszláviából a belgrádi magyar követség több tagját.

A LENGYEL JEGYZÉK

VARSÓ. — (Agerpres). A Lengyel Köztársaság külügyminisztériuma szeptember 30-án jegyzéket nyújtott át a varsói jugoszláv nagykövetségnek és ebben közli, hogy a Lengyel Köztársaság is felmentettnek érzi magát azok alól a kötelezettségek alól, amelyek az 1946 március 18-án Jugoszláviával kötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményből reá harulnak.

A lengyel jegyzék ugyanekkor, a varsói jugoszláv nagykö-

NEWYORK. — (Agerpres.) A TASS jelenti: Az Egyesült Nemzetek Szervezete közgyűlése szeptember 29-i ülésén megkezdte a Kuomintang-kormány kiküldöttének Kína függetlenségének és területi épségének „fenyegetéséről”, ugyancsak a Távol-Kelet békéjének „fenyegetéséről” szóló panasz napirendre tűzésének tárgyalását.

A Kuomintang képviselője az Egyesült Nemzetek főbizottsági ülésén azt állította, hogy országa baráti kapcsolatokat tart fenn az Egyesült Államokkal, majd kijelentette, hogy a Szovjetunió „erkölcsi és anyagi segítséget” nyújtott a kínai népfelzárkózó mozgalomnak. Azt is állította, hogy a szovjet hatóságok megakadályozták a kínai hatóságokat abban, hogy Dalny kikötőjét használhassák és a Szovjetunió az 1945-ben kötött szovjet-kínai egyezményt megsértette.

Visinszkij szovjet főmegbízott válaszában határozottan ellene volt annak, hogy a Kuomintang panaszát a közgyűlés napirendjére tűzzék. Rámutatott arra, hogy az alaptalan panasz napirendre tűzése az Egyesült Nemzetek Szervezete igazi hívei számára feltár-

ja azokat a káros következményeket, amelyeket a napirendre tűzés hozna. Visinszkij hangsúlyozta, hogy Kuomintang képviselője nem hozott fel és nem is hozhatott fel egyetlen logikus bizonyítékot, amely a napirendre tűzés kérésének alpjául szolgálhatna. Rámutatott arra, hogy milyen téves és furcsa helyzet adódna: egyszerűen elegendő lenne, hogy bármely kiküldött hamis, rágalmozó és provokáló állításokat tegyen és

a közgyűlés ennek tárgyalását azonnal napirendre tűzi.

Visinszkij hangsúlyozta, hogy a Szovjetuniót kevésbé érdekli azoknak az alávaló akciója, akik mindenáron ugynevezett „kínai kérdést” akarnak teremteni. Mégis szembe kell szállni egy olyan megengedhetetlen helyzettel, amellyel az Egyesült Nemzetek Szervezete számára semmi jót nem hoz.

A Kuomintang-panasz igazi célja

— Veszélyes út, — mondotta Visinszkij —, amely nem vezet sem az Egyesült Nemzetek Szervezete tekintélyének, sem pedig a tagállamok közti baráti és együttműködési kapcsolatok megszilárdításához, hanem éppen ellenkezőleg tekintélyének gyengüléséhez és aláadásához.

A Kuomintang nyilatkozatának az a célja, hogy Kína és az egész világ közvéleményét félrevezesse, s a sorozatos kudarcokat, amelyeket ez a kormány felmutathat és amelyeket az egész világ jól ismer, az ország belügyeibe való külföldi beavatkozással leplezze.

Visinszkij ezután felsorolta azt

a segítséget, amelyet a Kuomintang az Egyesült Államoktól kapott, hadianyagban és felszerelésben, de amely a néphadsereg sorozatos győzelmei nyomán 90 százalékban a kínai kommunisták kezébe került.

CSANG-KAJ-SEK AMERIKAI GAZDÁINK UTASÍTÁSÁRA CSELEKSZIK

— Felteszem a kérdést, — folytatta Visinszkij —, mi köze ehhez a Szovjetunióhoz? Miben mutatkozik meg a Szovjetunió „beavatkozása” Kína belügyeibe? Milyen kapcsolat van e között a kitalál-

sok és az ENSz Alapokmánya állítólagos megsértése között? Vagy, végül miben áll az 1945-ben kötött szovjet-kínai egyezmény megsértése? Hol van itt a fenyegetés „Kína függetlensége és területi épsége ellen”, amelyről a Kuomintang képviselői annyit fecsegnek? A felsorolt, tagadhatatlan tények azt igazolják, hogy a Kuomintang-kormány panasz a nem egyéb politikai manővernél.

— A Szovjetunió küldöttsége — fejezte be Visinszkij —, határozottan ellene van annak, hogy a Kuomintang panaszát a közgyűlés napirendre tűzze. A szovjet küldöttség hangsúlyozza, hogy a Kuomintang képviselője nem saját kezdeményezésére cselekszik, a kérdés napirendre tűzéséhez gazdái hozzájárultak. A szovjet küldöttség hangsúlyozza, hogy az ilyen módszer nem járul és nem is járulhat hozzá az Egyesült Nemzetek Szervezete megszilárdulásához. A Kuomintang-képviselő javaslatának el-

fogadása bátorítás lenne a Szovjetunió elleni ellenséges támadások számára, az ellen a Szovjetunió ellen, amely a béke, a demokrácia és a haladás bástyája.

Hazánk dolgozói harcoss tömeggyűléseken tettek hitet a béke védelmére

(Elsődologi cikkünk folytatása.) káspárt kolozs megyei szervezetének székháza előtt.

A vasúti főműhelyek dolgozóinak zenekara nyitotta meg a sort. Mögötte sűrű sorokban zárkózott fel a pionirok, az ifjúmunkások, az egyetemi hallgatók és a diákok áradatként önző tömege. Az ifjak után zászlók erdejé alatt vonult el a „Herbák János” művelő dolgozóinak serege. Közülük hozták a Szovjetunió Kommunista (Bolszevik) Pártja politbizója tagjainak és a kommunista és munkáspártok titkárainak képeit. Sorra kaptak fahasi dolgozók követték: egymásután vonultak el Szucság, Pappfalva, Bács, Kajántó dolgozó földművelés Ajkukról percenként harsant fel a kiáltás: „Világébkét akarunk!... Világébkét akarunk!... „Békét akarunk!” szüntelen hangzatosával vonultak el gép-

kocsikon a hadirokkantok. Utánuk végeláthatatlan sorokban öznölött a dolgozók hatalmas tömege. Közülük Marx, Engels, Lenin és Sztálin képeit tartották, s ajkuk pillanatonként hangzott a béke-üzenet. Hátrább hatalmas táblákat hoztak: „Éljen október 2-a, a béke nemzetközi napja!” Gyarak, üzemek, a megyei és városi ideglenes bizottságok, szövetkezetek és intézmények dolgozóinak áradata öznölt végig a Molotov utcán. Tüntetésük egységes akaratot nyilvánított: „Békét akarunk!... Békét akarunk!...” A délutáni folyamán a város különböző részén, többek között a Szabadság-téren rendezett előadásokon művészi műsor szórakoztatta a dolgozókat. Este a RNK Irószövetsége és az ARLUS rendezett irodalmi előadást, illetve művészeti a béke védelmének jegyében.

Miniszteri közlemény

az egyetemi beiratkozásokról és az előadások megkezdéséről

A közoktatásügyi minisztérium közleménye értelmében az egyetemeken, műegyetemeken és felsőfoku tanintézetekben az előadások október 8-án, szombaton reggel kezdődnek.

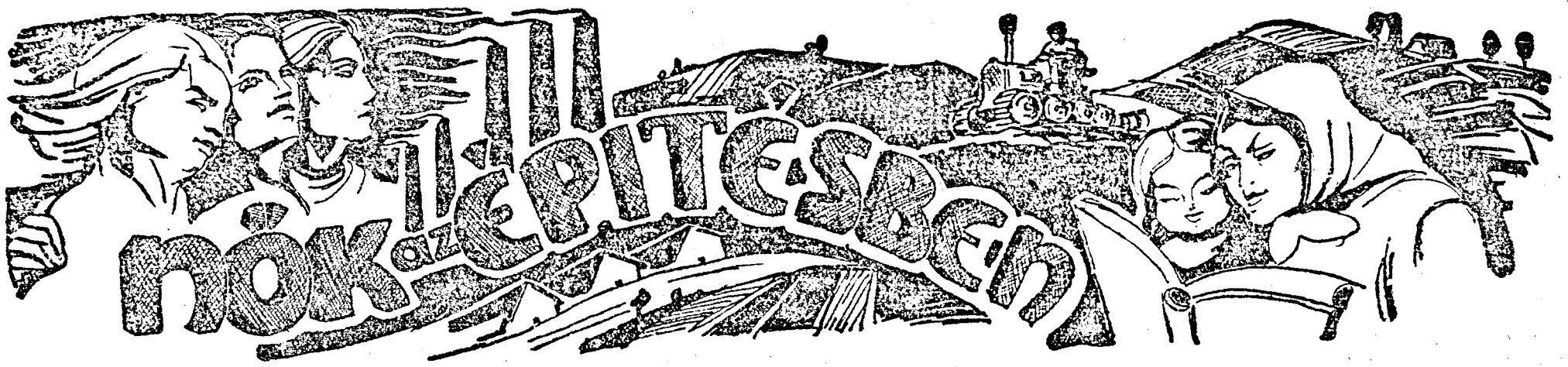
Az egyetemek és főiskolák Karai, valamint a felsőfoku tanintézetek október 3-án, hétfőn estig azoknak a beiratkozásait intézkedni el, akik a felvételi vizsgát sikerrel letették, október 7-én, pénteken estig pedig beírják azokat, akik már a Karokon sikerrel letették a felvételi vizsgát és a közoktatásügyi minisztériumnak a Scántela 1949 szeptember 28-iki 15414 számában közölt közleménye értelmében beiratkozhatnak az I. évrre.

A felsőbb évfolyamra október 7-én, péntek estig lehet beiratkozni. A beiratkozás és a felsőbb évfolyamra való beiratkozás az egyetemi vagy főiskolai hallgató által sajátkezőleg aláírt kérés alapján történik.

Az előadások megkezdésének előkészítésére a közoktatásügyi minisztérium közleménye értekezletre hívja az összes egyetemi és előadó tanárokat október 3-án, hétfőn reggel 10 órára, az egyetemek, politechnikák és felsőfoku tanintézetek rektorátusaira.

A főiskolák és egyetemek Karai október 6-ig, szombatiig bezárolag kötelesek a hirdetőtáblákra kifüggeszteni a tantervet, az órarendet és az előadások megkezdésével kapcsolatos közleményeket.

A tanév megkezdése alkalmából a közoktatásügyi minisztérium az egyetemi és főiskolai hallgatókat és hallgatókat arra buzdítja, hogy minden erejükkel és fiatalos lelkesedéssel fordítsák idejüket tanulásra és önképzésre, az egyetemi tanárokat, előadó tanárokat, lektorokat, tanársegédek és egyetemi gyakorlatokat pedig kéri, hogy támogassák az egyetemi és főiskolai hallgatók erőfeszítését. Mindannyiuknak sikert kíván a tanulásban, az előadásokhoz és a gyakorlati munkákhoz, amelyek hozzájárulnak tudományos, műszaki és politikai-ideológiai színvonalunk emeléséhez.

Igy dolgozik egy falusi RDNSz-szervezet a békéért

KISIKLÓD. — A Romániai Demokrácia Nők Szövetségének kisiklói szervezete és a helybeli Magyar Népi Szövetség nőtagjai tudják, hogy csak munkával, harcral és összefogással vehetnek cselekvőben részt a béke megvédésében. Épp ezért azon igyekeznek, hogy eredményes munkát fejtsenek ki a falu gazdasági, kulturális és egészségügyi színvonalának emelése érdekében.

A RDNSz-szervezet kéthetenként tartja gyűléseit. Az asszonyok mindig pontosan eljönnek és a többiek nagy figyelmű közepette tartják meg beszámolóikat.

JÓL VIGYÁZNAK A FALU EGÉSZSÉGÉRE

A falut három kerületre osztották maguk között a RDNSz-asszonyok. Mindhárom kerületnek külön 3 egészségügyi csoportja van. Ezek a csoportok rendszeresen, gyakori időközökben végigjárják a falut és felülvizsgálják azt egészségügyi és tisztasági szempontból. Nemcsak arra vigyáznak, hogy ragályosbeteg ne maradjon a házban, hogy az megfertőzze a többieket, hanem tudják, milyen nagy gondot kell fordítani a szemet elhordására, a kutak és udvarok, valamint a ház tisztántartására. Bizony alaposan megmondják a véleményüket ott, ahol piszkot, szemetet találnak. Igyekeznek is a háziasszonyok s mikor az egészségügyi csoport másodszor is a házba tér be, frissen meszelt fallal és tisztára söpört padlóval várják.

Nagyon vigyáz a csoport a jövő reményiségre, a gyermekekre is.

Jól megmossák a fejét annak az édesanyának, aki nem tartja tisztán gyermekét s megtanítják, hogy miképpen kell gondozni a kicsiket. Munkájuk eredményeképpen Kisiklód egyike a környék legtisztább falvainak, ahol aránylag ritka a súlyos megbetegedés. Éppen a tisztaság következményeképpen. S ami a legjellemzőbb:

Olvassanak a falusi asszonyok

Politikai és ideológiai tudásuk fejlesztésére a faluban öt olvasókört működtet. Sajnos, még nincs megfelelő helyiségünk, ahová összegyűlhetnének s ezért délutánonként valamelyikünk udvarán gyülekezünk, s ott fonás közben, vagy pedig mostanság éppen szilvafőzés közben olvassuk a naplót.

egyetlen szomszédasszony sem sértődik meg, ha felvilágosító szavakat hall, nem vonogatja mérgesen a vállát, hanem megfogadja az okos szót, mert tudja jól, hogy amit a Párt irányításával dolgozó RDNSz tesz, az éppen az ő érdekében, a dolgozó földművesek érdekében történik.

politikát, a „Femeiá“-t, a „Dolgozó Nő“-t, meg a „Sateance“-t. Örömmel nézi milyen nagy figyelemmel hallgatja minden asszony és lány ezeket, majd hosszú vitába kezdenek az olvasottakkal. Ez rendszeresen azzal fejeződik be, hogy mennyivel jobban élünk, mióta felszabadultunk, mennyivel jobb, embe-

ribb életünk van, mint a múltban, amikor mindenfelől csak lenéztek minket s a gazdagok kihasználóltak. Újságot nem olvashattunk, mert még ha tudtunk is többen írni-olvasni, a kulákok és társaik még az időt is sajnálták a szegény embertől, aki folyton csak nekik dolgozott, hogy

nehéz és keserves munkájával őket gazdagítsa.

Szeptember első hetében a MNSz igen jólsikerült kulturális előadást rendezett, melyben a RDNSz tagjai is tevékenyen résztvettek. Különösen kitűntek munkájukkal: Fodor Etelka kulturafelelős, Kispál Erzsébet és Molnár Ilona.

Igy dolgoztak a mezei munkában

De eredményesen kivették részüket a RDNSz tagjai a gazdasági munkálatokból is. A nyári mezei munkák befejezésével kapcsolánál, szénagyűjtésnél, még a cséplésnél is segítettek. S emellett a férfiakkal vállalva teljesítették ők is szolgálatot a közös sztrájkon, hogy a nép ellenségei esetleg fel ne gyűjtsék az asztalokat. A nehéz munka eredményére úgy vigyáztak, mint a szemük fényére. Tudják, hogy ezzel biztosítják a dolgozók kenyerét, s minél jobb a termés, annál nagyobb falat jut a dolgozók asztalára.

Igy dolgoznak a kisiklói nők. Lelkismeretesen, öntudatosan az egész falu dolgozó népével együtt, a Román Munkáspárt vezetésével, népi demokráciánk megerősítéséért, a szocializmus építése érdekében.

Irsay Anna.

Ilka néniék nemet mondanak a háborúnak

Már sötétedett. A gyepről hazatért libák ott ácsorogtak a léckapu előtt. Várták, hogy kinyíljon az ajtó. Egyet-egyét gárogattak és figyelmeztetésül, hogy megérkeztek, a gazdaságszönyv készítheti az esteli kukorica parciót. De ma este késik a kapunyitás. Ilka néni békegyűlésen van. Még tegnap este beszólt Szűcs Agnes a RDNSz utcafelelőse, hogy vasárnap délután sorakozó lesz a kulturházban, ahol nemet mondanak a háborúnak. Persze, hogy elment. Ő nem akar háborút!

Any! Két fia van, vagyis csak volt kettő, mert az egyik, Lajos, őt évvel ezelőtt elesett a fronton, a másik, Jóska most katoná. Azonkívül mindig ezeket hallja: „Harcolnunk kell a békéért!” Ő tehát akarja a békét, de hogy lehet azért harcolni? Béke is, harc is! Ki hallott már ilyet! Szóval elment a gyűlésre. Sok lehet a beszéd, hogy ilyen későn jön haza. Pedig a csorda is jön nemsokára. Az emberre ilyenkor vasárnap nem lehet számítani, hogy az állatokat megetesse. Dél előtt

szedi magát és megy a komákhöz. Csak enni jön haza, de még azért se mindig. Az esteli szűrkület már annyira körülölelte a falut, hogy alig lehetett látni, mikor Ilka néni dőcögős járása feltűnt a Piheniek háza előtt, ahol az utca hirtelen emelkedett. Bekiáltott a kapun:

— Piheninél! Róza te! Gyere csak ki!

— Te vagy az Ilka?

— En, én. Miért nem jöttél a gyűlésre?

— Lekvárfőzéshez kezdtem reggel. Most lett kész egy fél-órával ezelőtt.

— Na, ha kész, akkor gyere át hozzánk, mondjam el amit hallottam, téged is érdekel. Én nem maradhatok itt, mert az állatokat el kell lássam.

Nem gyújtottal lámpát. Minnek? Beszélgetni így is lehet sötétben. A két asszony letelepedett a tornácra. Ilka néni levetette a cipőjét és meresztgette a lábujjait. Nyáron keveset volt cipő a lábán, most kicsit szorította. Így, Most nyugodtabban tud beszélni. Az állatokat megetette. Csendesek is, csak még a libák rágják a torác deszkakörítését, szórakozásból.

— Még mit mondtok?

— Szóval így mondta a Hegyi Piroska: „nekünk nőknek kell a legjobban harcolni a békéért”. Akkor mi azt mondtuk: jó, jó, ezt már sokat hallottuk. Most mondják meg azt is hogyan? Na, mit gondolsz, mit mondott Piroska?

— Nem tudom én! Honnan tudjam?

— Hát sok vita volt az biztos, de a végén csak kikösködtek valahogy.

— Na mond.

Ilka néni most már a fejkenedőt is leoldotta a fejéről és a térdére terítette. Még lélekzetet vett, mint az olyan ember, aki hosszú mesébe kezd.

— Szóval... — és tenyerét rátette Piheninél lábára — képviseld, azzal is harcolsz a békéért, ha a tehenet jól gondozod, jól eteted, az több tejet ad, a tejet olcsóbban adod a tejcsarnokba, a munkások többhöz olcsóbban jutnak, erősödnek. Több

cipőt, ruhát csinálnak, meg szerszámot. Mindenki gazdagabb lesz, erősebb. Oszd akik háborút akarnak, azok meg gyengülnek. Félnek tőlünk. A kulákok is.

— Így mondták?

— Így. De nem csak ezzel erősödünk. Ez a kevesebb.

— Mi a több?

— A több? Ha szövetkezett alakítunk: erősödünk. Ha idejében felszántjuk a földet, jó termés lesz, akkor is erősödünk. De még akkor is, ha sokat, nagyon sokat olvasunk, újságot, meg könyveket és tanulunk belőlük. Így is mondták.

— Hm.

A két asszony elgondolkodott. A felsősorról egy kölyök kutya csaholása hallatszott. Nyílt az utcaajtó.

— Te vagy az Imre?

— Én vagyok.

— Itasd meg a tehenet.

Piheninél is felállt.

— Mennyi lekvárod lett —

kérdezte Ilka néni.

— Tele lett a három cserépfazekam.

— Jó lesz a télen!

— Jó. Hm. A szövetkezetet vajjon mikor akarják megalakítani a mi falunkban, nem hallottál róla?

— Azt mondja Imre, már tárgyalnak a szakszervezetben.

— Mert be kéne lépni azzal a három holddal.

— Mi is szeretnénk.

— Na, jóéjszaka!

NAGY ILONA

Amikor a gyerek iskolába indul

— Az iskola újra megkezdődött — mondja X-né — és ha ez a legtöbb anya számára kellemes, számomra új gondokat és izgalmakat jelent.

Mondja meg miről van szó, talán tudok magán segíteni — felelem.

A gyerek most kezd el az iskolabajarást. Egész nyáron barátjával és pajtásaival játszott. Ezek mind pár hónappal fiatalabbak nála és ezért nem fognak vele járni. Eppen ezért Pityu nem akar iskolába menni. Nagyon bosszankodom emiatt és minden eszközzel felhasználom, hogy reggel könnyebben elvihessem. De nem sikerült, mert sirt. Így tovább nem lehet a dolog. Kérem adjon tanácsot: mit tegyek?

Kár, hogy nem előbb jött hozzám tanácsért. Az lett volna a legokosabb, ha a gyereket helyes módon előkészítette volna az iskolára. Ha ezt megtette volna, akkor most nem lennének nehézségei. Az iskolabajárást idejéig nagy örömmel kell várni és az első iskolanap igazi ünnepp kell, hogy legyen a gyerek és a szülők számára is. A játszótársaknak, Pityuval együtt az iskola kezdetét szintén így kellett volna várnia. Gondolt valaha erre? Megtette-e mindent annak érdekében, hogy a gyerek végtére is ne féljen az iskolától?

Be kell vallanom, hogy ilyesmire nem gondoltam. Gyakran mondtam neki: „Várj, majd az iskolában kihajítjuk belőled a rosszágót”. Azt akartam, hogy egy kicsit féljen tőle, mert odahaza nem engedelmeskedik.

Arról, hogy a gyerek odahaza nem fogad szót, majd máskor beszélünk. De hogy az iskolával szemben féltelenül keltett, ez helytelen volt és megbosszulja magát. Az iskolával szemben úgy állította be magát, mint hogyba az kellett, ellen kénszer és köteleesség lenne. Így aztán nem esoda, ha a gyerek szívesebben marad megszokott játékainál. Inkább arról kel-

lett volna beszélnie, hogy milyen jó a gyerekekkel együtt iskolába mennie, milyen szép és érdekes olvasni, írni, és számolni tanulni. Olyan értelmes gyerekekben, mint a magóé, igazán nem nehéz a tudásvágyat felkelteni és megmagyarázni neki, hogy az iskola lehetőséget ad neki arra, hogy sokmindenre feleljen tudjon.

— Ezt már elmulasztottam. Hogy tehetem jóvá a hibámat?

Koruljón el mindent, ami hozzájárulna ahhoz, hogy a kisfiu idegenkedjék az iskolától. Ne veszekedjék vele, ha nem akar oda menni. Próbálja inkább más módon meggyőzni. Mutasson inkább maga is érdeklődést az iskola, az iskola ügyei, és minden iránt, ami ott történik. Vigyáz el lehetőleg maga az iskolába és menjen is érte. Ez különösen az első napok nehézségeinél szükséges. Beszéljen meg mindent vele. Az iskolaépületet, a gyerekeket, a tanítót, a tanítást.

— Megpróbálom kijavítani amit már elrontottam. És azt hiszem jó lesz ha mindezeket a szomszédgyerekek előtt beszéltem meg. Akkor ők is hozzájárulónak érzik magukat.

Nagyon helyes. És ez biztatás is lesz számára. És ez ösztönözi fogja őt arra, hogy jobban tanuljon. A többi gyerekeknek is elmeséli, hogy mit tanult. Keltse fel benne az érdeklődést a szép könyvek iránt és helyezze kilátásba, hogy ezeket ő maga is fogja olvasni és hogy ez milyen egyszerű dolog lesz. Ne mulassza el az első iskolafelkészítési alkalmával a nehézségekről a tanítót is beszélni. Ebben a tekintetben ő is segítségére lesz a gyermek nevelésében. Ha így tesz, rendbejön minden, mert az élet az iskolában és a tanítás ma érdekes és szép. Ne legyen közömbös sohasem a tanulásával és köteleességeivel szemben. Csak a maga érdeklődése járulhat hozzá, hogy a gyermekek segítsen...

HAATSCHER ANNI.

Ösztönző példát mutatnak az állami gazdaságok

Egyedül a vetési gazdaság maradt le — a tehetetlen vezetőséget leváltották

SZATMÁR. — (Kiküldött munkatársunktól.) Szatmár megye a nagybirtokok hazája volt. A síkság dusan termő földje, a hegyvidék hatalmas erdőségei ide vonzották a kiváltságos osztályok tagjait. Itt uralták a fél megyét Maramarosba is átnyúló birtokukkal a Sztáray-grófok, a Dégenfeldek és ezek árnyékában jól érezték magukat a dzsentri-familiák is. A termőföldek és az erdők a sokezer holdas nagybirtokok és a többszáz holdas dzsentri-birtokok tulajdonosai számára ontották a kincset. Alig volt falu, amelynek ne lett volna meg a maga „urasága“, akinek robotolni járt a nép.

Ma már csak kisértő rossz emlékek ezek. A nagybirtokok, amelyek évszázadokon keresztül fojtogatták a falvakat és kerékkötői voltak a haladásnak — ma a dolgozó nép kezére kerültek, állami birtokokká alakultak. A kastélyokból, tágas-termű urilakokból falusi kultúrházak, felsőbb fokozatu falusi iskolák, szülőotthonok és az állami birtokok irodái lettek.

MEZŐGAZDASÁGUNK FEJLŐDÉSÉNEK KÖZPONTJAI

A szatmár megyei állami gazdaságok nagyrésze igen szép eredményeket ért el, ösztönző példát mutat a környező falvak dolgozóinak a magasabbrendű mezőgazdálkodás és állattenyésztés útján. Így köztük, Udvari községben lévő állami gazdaságban például a buzavetést hármas- és keresztvetéssel végezték, azt szorgalmasan leghengerelték, állandóan megművelték a gyomoktól. Az eredmény ezt a magasabbrendű, tudományos módszerekkel végzett munkát igazolta a termésben, mert míg az állami gazdaság buzavetése hektáronként 2400 kilós termést adott, addig a környező magángazdálkodásban lévő földek alig hoztak ki 900 kilót.

ELENYJÁRÓ ÁLLAMI GAZDASÁGOK

Elen jár a mezőgazdasági munkában a pusztadaróczi állami gazdaság is, amely már a megye összes állami gazdaságainak biztosítja a kiváló termést adó „Odvási 241-es“ buzavetőmagot. A gazdaság termése lehetővé tette, hogy az állami gazdaságokon kívül még a megye falvainak egy részét is ellássák jó buzavetőmaggal. A pusztadaróczi gazdaság átlagos buzatermése 1900 kiló volt hektáronként, amikor a falvak határainak termése alig közelítette meg az 1000 kilót.

A pusztadaróczi állami gazdaság dolgozói példát mutatnak az őszi vetési munkálatokban is. Területük 80 százalékát már felszántották és a hegyes részekon megkezdték a rozs vetését. Sertés-hizlaldájukban 850 darab hizó van és állandóan tovább fejlesztik az állattenyésztés terén elért eredményeiket.

ÉS EGY NEM KÖVETENDŐ PÉLDA

Az elismerésre és a valóban példának állítható, jó munkát végző állami gazdaságok között azonban vannak olyanok is, ahol súlyos hibák történtek.

Ilyen állami gazdaság Szatmár megyében a Vetés községben lévő, ahol a Németh-tagban felvő jó két hektárnyi bőséget egyáltalán nem munkálták meg. Két hold csalámodét még a tavasszal lekaszálták és azt a földön hagyták megrohadni. A lekaszált és összerakott lucernát pedig a lig hagyták a kaszálon, amíg arra újra rá nem pött a kaszálható lucerna. Az istállóban pedig évi trágyában árván és el-

hagyottan bög egy kis borju. A kis állat éhes, leromlott. Az istálló tetejéről a nádat leborították a szeles viharok. Bessurog az eső, de senkinek sem jut eszébe, hogy az udvaron heverő és a lerombolt csúrtól visszamaradt, még jól használható tetőnaddal kifoltozza az istálló tetejét. A kút melletti térségen, az időjárás viszontagságainak kitéve, ott rozsdásodik egy teljesen

használatos állapotban levő elevátor.

Tavasszal a MNSz megyei szervezete és a helyszínen járó Vass Márton nemzetgyűlési képviselő felhívta a hiányosságokra a gazdaság adminisztrátorának, Farkas Józsefnek figyelmét, de ő a hibák kiküszöbölésére mit sem tett — sőt azóta a hiányosságok még megsokasodtak.

Késedelmes intézkedés

Az állami gazdaságok megyei igazgatóságán, Falus Viktor igazgató kérdéseinkre közölte, hogy éppen bizottság van kint a vetési állami gazdaságban és megindították Farkas József adminisztrátor ellen a vizsgálatot. Leváltják az egész vezetőséget.

Ennek az intézkedésnek legfőbb ideje volt. Kétségtelen, hogy az állami gazdaságok megyei igazgatóságának rendkívül kiterjedt a munkaköre és nem könnyű feladat a megye területén levő összes állami gazdaságok irányítása, ellenőrzése. De kétségtelen az is, hogy a megyei igazgatóság éberségének és a kellő ellenőrzésnek hiánya az, ami lehetővé tette, hogy a vetési állami gazdaságban a vezetésre alkalmatlan emberek hosszú időn keresztül megmaradtak vezető állá-

sukban és így a mulasztások sorozatát kövessék el. A MNSz megyei szervezete és a helyszínen járók már a tavasszal észlelték a hiányosságokat. Ezt a megyei igazgatóság is meg kellett volna látnia és azok kiküszöbölésére nem lett volna szabad intézkedésével késlekedni, hogy így egy egész év munkájának eredményét veszélyeztesse.

„Állami gazdaságainknak — a Román Munkáspárt határozata értelmében — valóban mezőgazdaságunk fejlődésének erős központjává kell válniok“ — és ez a cél csak úgy valósítható meg, ha az állami gazdaságok minden dolgozója — a megyei igazgatótól kezdve a legalacsonyabb beosztásig — fokozott éberséggel végzi munkáját.

(t. — k. —)

A vetési munka, harc a több kenyérért, a békéért

Ma, amikor az egész világ dolgozó a békéért harcolnak, kenyérért folyó csatánk egyuttal a béke harca is.

Minél jobb körülmények között végezzük az őszi szántási és vetési munkálatainkat, minél jobban biztosítjuk az őszi munkálatok révén a jövő évi kenyeret, annál inkább megerősítjük a béketábor szilárdságát és annál súlyosabb csapást mérünk az imperialista tábor háborús uszítóira.

Az őszi vetések minél jobb minőségű munkájától, a vetés idejében való végrehajtásától függ jövő évi kenyérünk. A Román Munkáspárt mozgósította az összes dolgozó réteget az őszi vetési kampány, a kenyérért való harc megnyeréséért. A munka élén, az első vonalban a dolgozó parasztság áll. A kenyérért való harcot elsősorban dolgozó földművelésűnknek kell megvívnia. Ebben a harcban azonban a munkásosztály vezetésével Népköztársaságunk összes dolgozó támogatják a dolgozó parasztságot.

A Román Népköztársaság földművelésügyi minisztériuma idejében meghozta mindazon intézkedéseket, amelyek az őszi vetési munkák biztosítására szükségesek.

Az ideiglenes bizottságok elkészítették a vetési tervet és minden vidék érdeklátának megfelelően megállapították a vetési munkálatok időpontját. Vetőmagtisztító és csávázó központokat létesítettek minden faluban, a nagyobb községekben több központ is létesült.

Az állami gazdaságok, amelyek az elmúlt évben nagymennyiségű nemesített vetőmagot termeltek, ezeket

A NEMESÍTETT VETŐMAGVAKAT

kitisztítva (szekeltálva), bocsátják dolgozó parasztságunk rendelkezésére.

Hogy mit jelent a nemesített és tisztított vetőmag, minden jó gazda tudja! Ugyanaz a föld, ugyanazzal a munkával kétszer annyit hoz, ha jó minőségű, talajunknak és éghajlati viszonyainknak megfelelő tisztított vetőmagot vetünk bele.

Abban az esetben, ha nemesített, vetőmag nem áll elegendő mennyiségben a dolgozó földművesek rendelkezésére, a magtisztítás is nagyon sokat emel a termelésen. Azzal, hogy a megsérült vagy gyengén fejlett szemeket eltávolítjuk a vetőmagból, nem csupán az az előny származik, hogy nem vetünk a földbe olyan magot, amely nem kel ki és ezzel megfaktarunk egy bizonyos mennyiségű kenyérmagot, hanem a jól fejlett magból kell növény egészségesebb és erőteljesebb lesz, jobban ellenáll a betegségeknek, jobban bokrosodik és nagyobb terméshozamot biztosít,

mintha ugyanazt a gabonát vetjük el, előzetes tisztítás és válogatás nélkül.

A CSAVÁZÁS FONTOSÁGÁT ugyancsak minden jó gazda ismeri. Csávázással biztosítjuk gabonánkat egyik legveszedelmesebb betegsége: a gabonaüszög ellen.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a vetőmag tisztításával és csávázásával termésünket 1.5—2 szeresére emelhetjük.

Ha visszatekintünk a közelmultra — csupán néhány esztendő távolságra — látni fogjuk, hogy a dolgozó földművelés, különösen a szegény-parasztok — annak ellenére, hogy tisztában voltak a vetőmagtisztítás, a csávázás és a nemesített vetőmagok fontosságával — nem jutottak hozzá, hogy ezek áldásait élvezhessék.

Csupán a kulák volt az, aki hozzájuthatott nemesített, vagy tisztított vetőmaghoz, a dolgozó földművesek közül legfeljebb egy-egy jobb módú középparaszt.

Ma az ideiglenes bizottságok, mint az államhatalom helyi szervei a Román Munkáspárt utmutatása alapján gondoskodnak arról, hogy a nemesített és tisztított vetőmag elsősorban a dolgozó földműveseknek jusson.

A gép- és traktorállomások tevékenységükkel jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy a dolgozó földművesek számára megkönnyítsék az őszi munkálatok elvégzését. A gépmunka jobb és olcsóbb mint az igaz állatokkal végzett munka. Nemesek megkönnyítik a dolgozó parasztság helyzetét, mentesítik egyik legfáradtságosabb munka elvégzésétől, hanem ugyanakkor mint jobb minőségű munka lényegesen hozzájárul

A TERMÉS EMELESÉHEZ.

Miután a traktor gyorsabban halad mint a ló, vagy az ökör, — a talajporhanyítás, a beverés és fordítás fontos műveletei is sokkal tökélesebbek. A traktorek harázdája mélyebb, mint az igáseké. Így lehetővé teszi a téli nedvesség nagyobbarányú és jobb elraktározását

A nemesített, vagy tisztított vetőmag, a gép- és traktorállomások segítségével, az őszi vetési munka alapvető kidolgozott és előre elkészített terve nagy vonalakban ezek azok az intézkedések, melyeket a kormány a Román Munkáspárt irányításával hozott, a dolgozó földművesek munkájának megkönnyítésére és megjavítására.

Az idejében és jól elvégzett munka biztosítja a több kenyeret, mind dolgozó parasztságunk, mind Népköztársaságunk összes dolgozó számára. A több kenyér viszont nem csak dolgozó társadalmunk fölemelkedését, életzínvonalunk javulását, hanem ugyanakkor a béke megszilárdulását is jelenti.

ŐSZI SZÁNTÁS

Selymes fellegek közt sugaras fények.
Fúj a szél, dalolnak a kukoricák.
Maholnap aranyözön hull a szákba, —
Gondolom és szántogatok tovább.

Mellettem ballag egy kis tarka borju,
Megállok, megveregotem a nyakát,
Mosolyognak rajtunk a napraforgók
S lekiáltanak ránk a vadlibák.

Majd látom, tejét csorgatja a Cifra,
Sajárt kérek a tanyából, megfejtem.
Beleiszom a habos, meleg tejbe,
A kis borju lökdösi a kezem.

Neki is adok inni egy-két kortyot,
S megyünk... ekém táncol a tarlóhegyen,
Fordulnak lefelé a nehéz rögök:
Leborul a mult, hogy jobb jövő legyen.

BEKÉSSY ANDRÁS.

Mérán is önkéntes munkát végeztek az ifjak

MÉRA. (Kiküldött munkatársunktól.) A mérái ifjak önkéntes munkával hat hektár területen kaszálták le a szénafüvet az apaállatok részére. Amíg az ifjak kaszáltak, addig a lányok gyűjtöttek, görblyéztek, szarították a szénát. Az apaállatok részére zab is volt vetve. Azt is önkéntes

munkával aratták le. Így a takarmányt önkéntes munkával készítették el és szállították be az istállóhoz.

A kultúrterem tisztántartását, valamint állandó diszítését is az ifjuság vállalta magára. Az önkéntes munkában Kelemen Anna magyar, Sándor Anna, Simon Erzszi Gyuci, Horváth György tüntek ki. A mérái ifjak a népsportot is szeretnék kifejleszteni, mert amint mondják, tehetséges sportolók vannak közöttük, de még az sincs, ahol sportoljanak. Eppen ezért arról kellene gondoskodni elsősorban, hogy a mérái ifjaknak legyen egy sporttelepük, ahol tudjanak sportolni.

Nyiresen új iskola épül — a dolgozó földművesek erejéből

NYIRES. (Levelezőnküdtől.)

Ezelőtt egy évvel, amikor az iskola és a kultúrterem építéséről először esett szó, még senki sem hitte, hogy mire képes az egészséges akarat. Sokan voltak olyanok, akik mosolyogtak a tervon. Azt mondták: lehetetlennek.

De leküzdöttük a nehézségeket. Találtunk követ a faluhoz közel. Kőbányát nyitottunk. A kőretegrol 8 méter vastag földet takarítottunk el. A falu dolgozói 600 munkanapot teljesítettek önkéntesen. A bányászok 780 köbméter követ bányásztak ki, amelyet a nyiresi dolgozók 720 önkéntes fuvarral szállítottak az építkezési helyre. Ugyvszintűn önkéntes munkával kitermeltek és beszállították a falu dolgozói 400 köbméter fát. Augusztus 23 tisztelőre verseny-munkával készült el 100.000 darab téglá. Ezt 500 fuvaros szállította be önkéntesen a faluba. Az eddig elvégzett önkéntes munkák pénzbeli értéke több, mint 400.000 lei. Az új iskola, egy hold területen épül jó nagy, tágas hely lesz a gyerekek részére.

Nyires községnek 1540 lakosa van. Ebből 80 óvodás és 250 tanköteles gyermek. Mostanáig három elhagyott szobát használtak iskolahelyiségnek. Az idén a gyermekeket 8 tanító és két tanítónő tanítja, a hamarosan elkészül a szép új, korszerű iskola is.

Verecs László.

Hír

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet, Telefon 15-35

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Lap-úljajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.623.

SZOLGÁLTATÓ GYÓGYSZER-TÁRAK:

OKTÓBER 3-ÁN, HÉTFŐN:

1. számú állami gyógyszer-tár (volt Goina dr.) Szabadság-tér 34 szám, 3. számú állami gyógyszer-tár (volt Higea) Széchenyi-tér 32 szám, 7. számú állami gyógyszer-tár (volt Pasteur) Trefort-utca 18 szám, 8. számú állami gyógyszer-tár (volt Mircea) Horea-ut 47 szám.

A VÁLLALATOK, KERESKEDELMI TÁRSASÁGOK és közintézmények nyári munkaidejét szabályozó rendelet október 1-én lejárt és ezért az ideiglenes bizottság 2.932. számú közleményével október 8-ig, szombatig bezárólag, azt meghosszabbították. Az új zárórarendelethez idejében közölni fogják.

AZ UJ SZEMÉLYAZONOSÁGI IGAZOLVÁNYOK ÁTVÉTELE október 3-8-ika között, hétfőtől szombatig a következő sorrendben történik: október 3-án, hétfőn az A, B, C, október 4-én, kedden a D, E, F, G, H, I, október 5-én, szerdán a J, K, L, október 6-án, csütörtökön az M, N, O, október 7-én, pénteken a P, R, S, október 8-án a T, U, V, Z kezdőbetűs személyek vehetik át az új személyazonossági igazolványokat. Ez a jelentkezők azoknak szól, akik szeptember 25-ig már jelentkeztek a bejelentőhivatalnál. Büntető eljárást indítanak mindazok ellen, akik a fentemlített időben igazolványaikért nem jelentkeznek, valamint azok ellen, akik a jövőben nem tartják be a milícia által a személyazonossági igazolványok kiváltásával kapcsolatban kiadott rendelkezéseket.

A RNK BANKJA, az Állami Bank kolozsvári fiókja az intézmények, vállalatok és a közönség tudomására hozza, hogy munkanapokon reggel 7-12 óráig minden, nemü banküggyellett, délután 5-7 óráig csak kivételesen sürgős pénzügyi ügyekkel áll ügyfelei rendelkezésére.

Időjárás:

Az óceáni légtömegek beáramlása következtében Közép-Európában átmenetileg változókényabbá, hűvösebbé vált az időjárás. Az Alpok környékén és Észak-Olaszországban a különböző eredetű légtömegek keveredése kiadós esőzéseket okozott.

Erdélyben is felhősebbé vált az égbolt, nyugaton kisebb esők voltak. Kolozsváron vasárnap délután 22 fok, este 9 órakor 13 fok volt, a légnomás 766 mm., emelkedő irányzatú.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS KEDD DÉLIG:

Mérsékelt északkeleti, keleti szél, a déli és délnyugati irányokban erősebb felhőzet, helyenként kisebb fűtő eső. Erdély többi részén változó és szakadozott felhőzet, jelentékeny csapadék nélkül. A hőmérséklet egy-két fokkal eszikken.

FIGYELEMI

„CONSIGNATIA”

Állami Bizományi Üzlet kolozsvári fiókja, December 30-utca 2. V. Unió-utca 2. Telefon: 26-98.

Értesíti Kolozsvár közönségét, hogy átvételi irodája naponta délelőtt 8 és 13, délután pedig 16 és 19 óra között áll rendelkezésére.

Elfogad bizományba mindenféle tárgyakat, mint: Textilárut, ruhameleket, lábbeliket, szőrméket, finom bőrdezs-mű-árut, szőnyegeket, fall szőnyegeket, köztül áruk, beltűlti és kültűlti festők festményeket, kristálytárgyakat, porcelánműveket, ékszereket, zseb- és karórákat, műszaki, vasipari, villamosági cikkek, motorok, rádiók, orvosi műszerek, kerékpárok, motorkerékpárok, stb. Biztosítja az áruk tulajdonjogát és nem kéri az áruk eredetének igazolását.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej, Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 20 lej pótcij fizetendő.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓK: sezlon, ágyak, szekrények. Ghica (volt Tamás András) - utca 6, az udvarban. Rákóczi- negyed. 7344

JO állapotban levő mély gyermekkosci eladó. Szócs, Karl Marx- utca 48. 3787

PIANINO, Blütner, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 7403

KOMBINÁLT szekrényt keresünk megvételre. Masaryk-utca 42., I. emelet. 7404

KÉT ÁGY, két szekrény, olcsón eladó. Árpád-ut 54. 7405

250 KÖBCENTIS Puch motorkerékpár, kifogástalan állapotban, eladó. Aurel Popovici-utca 25. 7406

NAGY öntöttvasüst, 200 literes desztillálókészülék, nagy ponyva, eladó. Fellegvári-ut 2. 7480-a

SZILVAI ZFŐZŐ rézüst kölcsön kapható. Fehér vaságy eladó. Kőmálajja-utca 4. 7408

ALIG HASZNÁLT Csepel-kályha eladó. Gutenberg-utca 2., házfelügyelőnél. 7420

ELADÓK: Uj, zománcozott, modern konyhaberendezések. Cserkész utca 1., Rákóczi-negyed, asztalosnál. 7409

KILENCVEN literes rézüst eladó. Bethlen-utca 30. 7410

DIÓFAEBEDLŐ, kombinált, szekrény és használt hálószoba, eladók. Butorasztalos, Kossuth Lajos-utca 32. 7411-a

KANTINOK FIGYELMÉBE! Eladók: 300 pezsgős üveg, paradicsom eltevésre, nagy falli óra, nagy belgatákrók, pálmák, vendéglői asztalok. Komjatszeghy, Boldog- utca 17. 7412

KIFOGÁSTALAN perzsabunda eladó. Szentgyház-utca 28., II. emelet. 7414

KÖTÉST vállalatok. Ugyanott parteton, lemezekkel, eladó. Gyulai Pál-utca 14. 7416

KÜLFÖLDI márkájú, háromkarikás, sütős gáztűzhely eladó. Görögtemplom-utca 21. 7419

ELADÓ kilenc kvadrátos perzsaszőnyeg, horgolt ebédasztal-terítő, gyermekpaplan. Széchenyi-tér 1., II. emelet, ajtó 10. 7390

ÜSTHÁZ, vaskályha, prima partefon, előszoba-fogas, eladó. Muresan, Mócsok-utja 98. 7396

VESZÉK kihúzható konyhaágyat, fából (asztalágyat). Széchenyi-tér 1., II. emelet, ajtó 10. 7390-a

BETEGSÉG miatt bérkosci eladó. Baromvásártér 5. Tkv

ELADÓ két sodronyos vaságy, 3 matrac, Schöberl-ágy. Balassa 24.

JÓÁLLAPOTBAN levő háromnegyedes férfikerékpárt megvételre keresek. Torda, Jon Sion-utca 11. szám. (SI)

SZALMAZSÁKBAVALÓ szalma kapható állandóan, házhoz szállítva is. Krizbai-utca 7. 7425

KÉTKERÉKŰ taliga eladó. Radák-utca 7., Binder. 7424

KERESÜNK MEGVÉTELRE 6-12 KAPCSOLÁSÚ KIS TELEFON-KÖZPONTOT. MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG, MOLOTOV-UTCA 16. Tkv.

FEHÉR, mély gyermekkosci és gyermekpaplan eladó. Mócsok-utja 14., I. emelet, 10. ajtó. 7422

IRÓGÉPET veszünk. Román-Szovjet Tanulmányi Intézet. Puskin-utca 1., I. emelet, ajtó 9. 7360

INGATLAN-LAKAS

ELADÓ egyholdas gyümölcsös 90.000 lejért, Majális-utca környékén gyümölcsös házhely 70.000 lejért. „Ternó”, Kádár-utca 2. 7411-b

CSALÁDI HÁZ központban eladó, esetleg kisebb elcserélném. Dózsa György-utca 16., emelet. — 7411-c

MÁSODIK kerületi egyszobás, konyhás, élelőkamrás lakásomat elcserélném ugyanilyennel harmadik vagy negyedik kerületben. Ugyanott bécsi, fémkertes, keresztthuroszongora eladó. Cserey, Méhes-utca 83. 7415

CSERELEK központban 2, parkettes, cserépkályhás szobát, két szoba, komfortos lakással. Felvilágosítás Május 1-utca 23. 7393

ELADÓ HÁZHELYEK: Gella-utca 9 és Béla király-utca 37 szám alatt. Érdeklődni Kölcsey-utca 13. alatt. 7322

KÖRÖSI CSOMA-utca 40. szám alatti egy szoba, konyhamat elcserélném bárhol. 7423

GYERMEKTELEN özvegyasszonynál szállást keresek. Akinek istállója van, előnyben. Csertörő- utca 59., Benedek. Tkv. (SI)

ELADÓ Holdvilág-utca környékén kis házastelek 18.000 lejért, vagy rádióval elcserélhető. Érdeklődni Vulcan-iroda, Molotov-utca 24. 7427

KERESÉK komoly bejárónőt. Dr. Caciula, Györgyfalvi-ut 14. — Tkv. (SI)

ALLAST KAPHAT

ALLAST KERES

KÖTÉST VÁLLALOK. Lázárné, Florilor (volt Búza)-utca 5. 7335

FŐZNI, varni tudó nő állást keres, vidékre is. Címeket a kiadóba „Vidékre is megy” jellegre a kiadóba kér. 7421

HÁROM HOLD GYÜMÖLCSÖS, HÁROM HOLD SZÁNTÓ Házsongárd felett 4 hold veteményes kert Monostoron eladó. — Brétfűben másfél hold gyümölcsös és szőlő bérbeadó. — Mezey-ügynek-ség, Dózsa-utca 16.

POLOSKAT, minden bogarat, molyt, garantáltan, tökéletes korszerű eljárással kiirt — ajtó, ablak leragasztása nélkül, háromóra alatt

ATOX vállalat Rendelés: SLOVA, Szabadság-tér 30

KÜLÖNFÉLEK

PATKÁNYFOGÓ kutyát bére keresek. Volt Unió-utca 6, ház. felügyelő. 7370

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszorúk kikölcsönzése, „Dábia”, Horea-ut 35. Tkv.

HÁZI KOSZT, kifogástalan négyfogatós kapható, kihordásra is. — Értekezni Március 6-utca 4., II. emelet, ajtó 14. 7398

MENYASSZONYI koszorúk, fátylak, ruhák kikölcsönzése, eladás ORCHIDEANAL, Dózsa György-ut 22. Tkv.

FIGYELEM! Foto Tony elköltöztött Dózsa György-utca 4. szám alá. 7411

PIANINOT bérelnék. Bob (Kismester)-utca 10. Danescu. 7413

GYORSGÉPIRÁST, gyorsírást tanítok. Jelentkezni délelőtt 9-12, délután 4-7, Március 6-utca 36., emelet, ajtó 3. 7395

UJ IDŐK

MOZGÓ

Műsor október 3-9-ig:

Romfilm híradó

Szovjet híradó. 20. sz.

Ázsia

homokjain

5 felvonás

Kotofei, a kandur

Színes rajzfilm!

Előadások kezdete mindennap 3 órától

MEGJELENT

az Állami Könyvkiadó kiadásában

GERGELY SANDOR:

VITÉZEK ÉS HŐSÖK

című színműve, részletes rendezői utasításokkal, diszletterajzokkal és a személyek jellemzésével.

Bolti ára 65 lej. — Postán megrendelhető:

Centrul de Difuzare a Cărtii

Cluj, Horea-ut 8. cimen

A tanulóifjúság figyelmébe!

Alulírott könyv- és papírkereskedések dolgozói és vezetősége — a Szakszervezettel egyetértve — elhatározták, hogy a tanulóifjúság érdekében üzleteiket október 15-ig bezárólag a következő órákban fogják nyitva tartani:

Reggel fél 8 órától déli fél 2 óráig.

Délután 4 órától 8 óráig.

Szombat délután az üzletek zárva maradnak.

LIBRARIA NOASTRA 1. és 2. — CARTEA RUSA — PETŐFI ATHENAEUM

„SOLIDARITATEA” TANTESTÜLETI SZÖVETKEZET

Folytatjuk a téli vasúti menetrend közlését

KOLOZSVÁR. — Az államvasutak téli menetrendje — mint lapunk előző számában már megírtuk — október 2-ről 3-ra, vasárnapról hétfőre virradó éjjel 0 óra-kor lépett életbe.

Az új téli vasúti menetrendet folytatólagosan közöljük:

A Nagyvárad-Kolozsvár-Tövis útvonalon közlekedő 3002. számú személyvonat Nagyváradról indul reggel 8.50-kor, Bánffyhyunadra érkezik 11.30-kor, Kolozsvárra érkezik 13.10-kor, Székelykocsárdra érkezik 15.06-kor, Tövisre érkezik 16.02-kor. — **Ellenvonata** a 3001. számú személyvonat Tövistől indul délután 17.10-kor, Székelykocsárdra érkezik 18.00-kor, Kolozsvárra érkezik 19.58-kor, Bánffyhyunadra érkezik este 21.55-kor, Nagyváradra érkezik éjjel 0.33-kor.

A Nagyvárad-Szatmár útvonalon közlekedő 4005. számú személyvonat Nagyváradról indul éjjel 1.31-kor, Székelyhidra érkezik 2.33-kor, Ermihályfalvára érkezik 3.05-kor, Nagykárolyba érkezik 3.57-kor, Szatmárra érkezik reggel 5.00-kor. — **Ellenvonata** a 4006. számú személyvonat Szatmárról indul reggel 3.55-kor, Nagykárolyba érkezik 5.02-kor, Ermihályfalvára érkezik 5.48-kor, Székelyhidra érkezik 6.27-kor, Nagyváradra érkezik reggel 7.41-kor.

A Máramarossziget-Halmi útvonalon közlekedő 4013. számú személyvonat Máramarosszigetről indul reggel 8.19-kor, Halmiba érkezik déli 12.15-kor. — **Ellenvonata** a 4014. számú személyvonat Halmiból indul déli 13.16-kor és

Máramarosszigetre érkezik délután 17.15-kor.

A Kolozsvár-Dés útvonalon közlekedő 4022. számú személyvonat Kolozsvárról indul délután 11.32-kor, Désre érkezik 13.23-kor. — **Ellenvonata**, a 4021. számú személyvonat Désről indul reggel 4.57-kor, Kolozsvárra érkezik 7.11-kor. — **A 4024. számú személyvonat** Kolozsvárról indul este 22.32-kor, Désre érkezik éjjel 0.28-kor. — **A 4023. számú személyvonat** Désről indul este 16.28-kor, Kolozsvárra érkezik 18.36-kor.

A Kolozsvár-Tövis útvonalon közlekedő 3426. számú munkásvonat Kolozsvárról indul délután 16.39-kor, Aranyosgyéresre érkezik 18.23-kor, Székelykocsárdra érkezik 18.52-kor, Tövisre érkezik 19.48-kor. — **Ellenvonata**, a 3425. számú munkásvonat Tövistől indul reggel 4.02-kor, Székelyko-

csárdra érkezik 4.50-kor, Aranyosgyéresre érkezik 5.17-kor, Kolozsvárra érkezik reggel 6.45-kor.

A Kolozsvár-Bánffyhyunad útvonalon közlekedő 3433. számú személyvonat Kolozsvárról indul délután 16.56-kor, Bánffyhyunadra érkezik 18.31-kor. — **Ellenvonata**, a 3434. számú személyvonat Bánffyhyunadról indul reggel 5.12-kor, Kolozsvárra érkezik 6.50-kor.

A Kolozsvár-Dés-Nászód-Kisilva-Vatra Dornei útvonalon közlekedő 4122. számú személyvonat Kolozsvárról indul reggel 5.10-kor, Désre érkezik 7.06-kor, Bethlenbe érkezik 8.12-kor, Kisilvára érkezik 10.04-kor, Vatra Dorneire érkezik 13.09-kor. — **Ellenvonata**, a 4121. számú személyvonat Vatra Dorneiről indul délután 14.48-kor, Kisilvára érkezik 17.38-kor, Bethlenbe érkezik 19.32-kor, Désre érkezik 20.30-kor, Kolozsvárra érkezik 23.03-kor.

A Bánffyhyunad-Kalotaszeg útvonalon közlekedő 3191. számú személyvonat Bánffyhyunadról indul reggel 6.25-kor és Kalotaszegre érkezik 6.58-kor. — **Ellenvonata**, a 3192. számú személyvonat Kalotaszegről indul reggel 7.18-kor és Bánffyhyunadra érkezik 7.52-kor. — **A 3495. számú személyvonat** Bánffyhyunadról indul reggel 3.08-kor, Kalotaszegre érkezik 4.00-kor. — **Ellenvonata**, a 3496. számú személyvonat Kalotaszegről indul reggel 4.48-kor, Bánffyhyunadra érkezik 5.45-kor. — **A 3497. számú személyvonat** Bánffyhyunadról indul délután 14.15-kor, Kalotaszegre érkezik 15.07-kor. — **Ellenvonata**, a 3498. számú személyvonat Kalotaszegről indul délután 15.50-kor, Bánffyhyunadra érkezik 16.47-kor.

Hétfő, október 3

BUKAREST

Rádió Románia: 13.45 Aurel Ghironaveanu zenekara. 14.00 Diákoknak. 14.45 Szovjet melódiák. 15.00 Szórakoztató zene. 18.00 Román népi táncok. 20.15 Színházi est. 21.20 Szovjet óra. 21.50 Sport hírek. 22.30 Alexandru Teodorescu hegedül. 22.55 Könnyű zene. 23.35 Nagy szovjet énekesek.

Bukarest I.: 13.30 Aurel Ghironaveanu zenekara. 19.00 Hanglemezek. 19.10 Orvosi szemle. 19.25 Hanglemezek. A továbbiakban azonos Rádió Románia műsorával.

BUDAPEST

Kossuth rádió: 8.45 Régi orosz hadiinduló, Verbun, stb. 12.30 Händel: G-moll concerto grosso, stb. 12.45 Csepel: Grafológia, elbeszélés. 13.15 Hacsaturján, Novikov, Csajkovszkij, stb. művek. 14.00 Offenbach, Lehár, di Capua művek. 17.00 Képek a szovjet pionirok életéből. Útépítő pionirok. Természettudomány a mindennapi életben. 18.40 Szovjet napok. 19.15 Dalöl velünk.

Petőfi rádió: 8.35 Magyar nóták. 10.20 Operatrészetek. 11.15 Vegyes szakszervezet zenekara. 12.00 Csajkovszkij: D-dur hegedűverseny. 16.00 Időjárás öfelseje. Legegyszerűbb élőlények. 17.15 Csepel István klarinétosok. 18.00 Magyar órák. 18.20 A munkásmozgalom nagy alakjai: Dzserszinszkij. 18.40 Mozgalmi indulók. 19.00 Románia terveződik útján. 19.15 Cseh muzsika. 20.00 Orosz nyelvoktatás.

Kedd, október 4

BUKAREST

Rádió Románia: 13.45 Ioana Radu énekel. 14.00 Tudományos szemle. 14.15 Dorel Livianu énekel. 14.45 Hanglemezek. 15.00 Könnyű zene. 18.00 Munkás énekaroknak. 19.30 Kultúrotthonoknak. 20.20 Rádióegyetem. 20.30 Dorina Draghici énekel. 20.45 Román zeneszerzők saját műveikről. 21.00 Szovjet zenekari hangverseny. 22.30 Beethoven-szonáta. 23.00 Könnyű zene. 23.35 Szórakoztató zene.

Bukarest I.: 13.30 Ioana Radu énekel. 19.00 Népi táncok. 19.10 Sajtószemle. 19.25 Hanglemezek. A továbbiakban azonos Rádió Románia műsorával.

BUDAPEST

Kossuth rádió: 7.00 Előrelátás a termelőszövetkezeti csoportok. Puha ágyat a búzának. 8.20 Dunajevszkij: Indul a Vidám fitk c. filmből, stb. Csajkovszkij, Sosztakovič, stb. 17.00 Orosz nyelvtanfolyam. Dalok gitárkísérettel. 20.00 Hanglemezek. Gounod, Debussy, Rimszkij-Korszakov műveiből. 22.00 Magyar népi muzsika. 22.30 Mozart, Verdi, Wagner művek. 24.30 Rösler E.

Petőfi rádió: 7.35 Többet ésszel. 9.20 Nyikolaj Nyekraszov előadás. 8.35 Hanglemezek. 11.15 Szórakoztató zene. 12.10 Óvodások műsora. Mese a hófehér óvodáról, meg a henecegy nyulról. 15.30 Ezérlakodalmom. 16.00 Szelek és viharok törvénye. 16.40 Alexandrov: Szálljatok fel sasok... 18.00 Ragadozó növények. Élet és Tudomány műsora. 20.15 Tectvérnépek tánczeneje. 23.00 Moszkvai rádió szórakoztató műsora.

A VILAGOSSÁG RÁDIÓ MŰSORA

Szerda, október 5

BUKAREST

Rádió Románia: 13.25 Herman Högnigsberg zenekara. 14.45 A munka dala. 15.00 Szórakoztató zene. 18.00 A Hadsereg órája. 19.30 Ifjúsági óra. 20.20 Rádióposta. 20.30 Az együttélő népek zenéje. 21.10 Párbeszéd. 21.25 Turistáknak. 21.40 Orosz dalok és románcok. 22.30 Kamarazene. 23.35 Könnyű zene.

Bukarest I.: 13.30 Herman Högnigsberg zenekara. 19.00 Baráti népek zenéje. 19.10 Zenekronika. 19.25 Baráti népek zenéje. A továbbiakban azonos a Rádió Románia műsorával.

BUDAPEST

Kossuth rádió: 7.30 Cseregyeszi: Alexandrov, Csukin művek. 14.45 Orosz filmrészletek. 16.00 Ifjúság hangja. Gy. 17.00 Orosz nyelvtanfolyam haladóknak. Eleven zenetörténet. 17.40 Alapfokú szemnarium. 18.40 Szovjet napok. 19.30 Szerkeszd te is műsorunkat. 19.55 Szabad népek hazája. 20.25 Falurádió.

Petőfi rádió: 10.00 Kamarazene. 11.15 Weber, Bizet, Csajkovszkij műveiből. 16.00 A Pucagsov lázadás. Zenel találóskérés. 16.40 Petőfi kora. A szabadság hajnalcsillaga. 17.40 Mozart, Brahms, stb. művek. 18.30 Magyar nyelv és helyesírás, számolás, mérés. Dowland, Novikov-Szvédov művek. 19.30 Motoros tanácsadó. 20.00 Magyar munkásmozgalom története. A mozgalom kialakulása. 20.15 Szép esti muzsika. 21.00 Egy falu — egy nóta.

Csütörtök, október 6

BUKAREST

Rádió Románia: 13.45 Ionel Dinicu zenekara. 14.00 Zene gyermekeknek. 14.45 Forradalmi dalok. 15.00 Hanglemezek. 18.00 Szovjet újdonságok. 19.10 Kultúrszemle. 19.25 Szovjet dalok. 19.35 Rádióegyetem. 19.45 Dolgozó földművelésnek. 20.00 Szimfonikus hangverseny. 22.30 Kozma Tivadar és Körösi Inesi négykezes. 23.00 Ejjeli zene. 23.35 Szórakoztató zene.

Bukarest I.: 13.30 Ionel Dinicu zenekara. 19.00 Szovjet dalok. A továbbiakban azonos Rádió Románia műsorával.

BUDAPEST

Kossuth rádió: 8.20 Kossuth-induló, stb. 12.30 Szabadegyházak vallásos felőrája. 17.00 Orosz nyelvtanfolyam kezdőknek. A dal története. 17.40 A Szovjetunió a szocializmus hazája. A sztálini öt éves terv és a Nagy Honvédő Háború után III. 18.00 Hangos újság. 18.30 Orosz indulók. 18.40 Szovjet napok. 19.30 Szomszédaink — barátaink. 20.00 Beesületes emberek. Előadás.

Petőfi rádió: 8.00 Cseregyeszi: Dmsz-induló, stb. 8.20 Leininger tábornok. Előadás. 16.00 Délafrika, mozgás, munka, sport. (Az ember élete). 16.49 Sziv küldi. 17.00 Balassa Tamás zongorázik. 17.30 Kül-

földi csereműsor. 18.00 Mozart, Csajkovszkij, Glazunov művek. 18.30 Tervgazdálkodás kérdések. 18.45 Az amerikai imperializmus és a Vatikán kapcsolatai. 20.00 Kérdés — felelet. Tudományos fejtörő negyedóra.

Péntek, október 7

BUKAREST

Rádió Románia: 13.45 Mandolin együttes. 14.00 Szovjet kultúrkrónika. 14.45 Hazafias dalok. 15.00 Szórakoztató zene. 18.00 Gyermekek óra. 19.30 Ifjúsági óra. 20.15 Szovjet népek zenéje. 20.45 Iróinknak. 21.00 Népzene. 21.30 Román zeneszerzők. 22.30 Constantin Stroescu énekel. 22.45 Könnyű zene. 23.35 Hangszerszólók.

Bukarest I.: 13.30 Mandolin együttes. 19.00 Zeneszerzőink műveiből. Közben 19.10 órákor filmkrónika. A továbbiakban azonos Rádió Románia műsorával.

BUDAPEST

Kossuth rádió: 8.20 Provaznik: Az igazság győz. Cseh katonazenekar. 12.30 Robbiani: Részletek a Karenina Anna c. operából. 12.40 Hangok a ködben. P. Pavlenko elbeszélése. 13.15 Bor Kálmán zenekara játszik. 14.00 Csajkovszkij: Aurora násza. 17.00 Orosz nyelvtanfolyam. Népzene. 17.40 Időszéri elméleti kérdések a marxista-leninista negyedóra alk. 18.40 Szovjet napok. 20.30 A falu hangja.

Petőfi rádió: 8.35 Lehár, Nolinckij művek. 9.30 Dvorzszak, Rachmaninov művek. 12.00 Schubert: V. (B-dur) szimfónia. 15.30 Bagossy J. orosz műveket zongorázik. 16.00 Francia forradalom hatása Magyarországon. 16.40 Hanglemezek. 18.00 Bartók Szövetség „Uj fuvószené”. 18.30 Ifjúság hangja. 19.25 Dolgozó zeneiskolája. 20.00 A technika útjéről. 20.20 Székeiy nóták. 21.00 Falurádió. Egy falu — egy nóta.

Szombat, október 8

BUKAREST

Rádió Románia: 13.45 Könnyű szovjet zene. 14.00 Népi zene. 14.45 A Hadsereg órája. 15.23 Könnyű zene. 18.00 Szülők órája. 18.15 Hanglemezek. 19.30 Kultúrszemle. 19.45 A dolgozók dalai. 20.15 A rádió zenekara. 21.00 Belpolitikai szemle. 21.10 A rádió zenekara játszik. 21.25 Sport hírek. 23.30 Mia Barbu énekel. 23.00 Tánczene.

Bukarest I.: 13.30 Könnyű szovjet zene. 19.00 Román népi táncok. Közben: 19.10 órákor irodalmi szemle. 21.30 Román zeneszerzőknek. A továbbiakban azonos Rádió Románia műsorával.

BUDAPEST

Kossuth rádió: 7.35 Kisgyermek egészsége. 9.30 Grlég. Glazunov művek. 10.00 Verdi: Részletek az Ernani című operából. 10.45 Görög gyermek műsora. 16.00 Rádióiskola tarka műsora. 16.40 Költészet és zene. 17.30 Falurádió. Így dolgozunk a szövetkezetekben. 20.00

és. Közlemények. 13.07 Hanglemezek. 14.00 Sajtószemle. 14.30 Hírek. Műsorajánlás. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 21.00 Hírek. 22.13 Sport hírek. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek orosz nyelven. 23.30 Hírek.

A BUKARESTI RÁDIÓ MAGYAR ADÁSA:

OKTÓBER 3-ÁN, HÉTFŐN: REGGEL: Hírek. Sporthíradó. — ESTE: Hírek. Belpolitikai szemle. Munkáslevelezők.

OKTÓBER 4-ÉN, KEDDEN: REGGEL: Hírek. Csehi Gyula irodalmi szemléje. — ESTE: Hírek. Külpolitikai szemle.

OKTÓBER 5-ÉN, SZERDÁN: REGGEL: Hírek. Holló Vera riportja: „A Phönix-gyár termelési brigádjairól.” — ESTE: Szovjet óra. Hírek. Munkáslevelezők.

OKTÓBER 6-ÁN, CSÜTÖRTÖKÖN: REGGEL: Hírek. Riport. — ESTE: Ifjúsági óra. Hírek.

OKTÓBER 7-ÉN, PÉNTEKEN: REGGEL: Hírek. Sportkrónika. — ESTE: Hírek. Kormos Gyula novellája: „A mi traktoristánk.” Majtényi Erik verse: „Brassó száz traktorral készönt.” Rádióposta.

OKTÓBER 8-ÁN, SZOMBATON: REGGEL: Hírek. Szovjet kultúrkrónika. — ESTE: Gyermekóra. Hírek.

OKTÓBER 9-ÉN, VASÁRNAP: DÉLUTÁN: Fél 5-kor: Faluóra.

KÖNYVEK a béke szolgálatában:

GULIA GEORGII: TAVASZ SZAKENBEN. Sztálin-díjas regény. Ára 60 lej.

EHRENBURG ILJA: A KULTURA VEDELMEBEN. Ára 20 lej.

LAFFITTE JEAN: ELETRE-HALALKA. Regény. Ára 175 lej.

KÖMÜVES GEZA: UJ KINA SZULETIK. Ára 52 lej.

HORVATH IMRE: AMIT AZ IDŐ PARANCSOL Versek. Ára 75 lej.

ALLAMI KÖNYVKIADÓ BUKAREST.

Iskolások!

Gondoskodjatok idejében tankönyvekről és iskolai felszerelésről az 1949–1950. tanévre. Mindent beszerezhetitek mind a közép-, mind az elemi iskolások számára a

LIBRARIA NOASTRÁ-ban

A MI KÖNYVESBOLTUNK-ban Kolozsvár, Szabadság-tér 32. szám

Videki megrendeléseket utónvettel szállítottunk

RNK—Csehszlovákia 5:3

PRÁGA. — Pénteken este a Lucerna-teremben, ahol 1936-ban asztaliteniszezőink világraszóló győzelmeket arattak, újabb fényes román győzelemnek volt színhelye. A RNK birkózó válogatottja 3000 néző előtt 5:3 arányban legyőzte Csehszlovákiát.

A román csapat teljes mértékben megérdemelte a győzelmet, mert behozta a nagyobb tudását, különösen az alacsonyabb súlycsoportokban, ahol megszerzte a győzelemhez szükséges pontokat. A közönség nagy ünneplésben részesítette birkózóinkat. **Eredmények:**

Lepkesúly: Tarziu Dumitru (RNK) a 11. percben tussal győz Místerka (Csehszlovákia) ellen.

Légsúly: Tózsér (RNK) pontozással győz Panchochar (Csehszlovákia) ellen.

Pehelsúly: Popescu (RNK) pontozással győz Dolejsi (Csehszlovákia) ellen.

Könnyűsúly: Buhl (Csehszlovákia) a 10. percben tussal győz Popovici (RNK) ellen.

Váltósúly: Popovici Nicolae (RNK) pontozással veri Sekal't (Csehszlovákia).

Középsúly: Koci (Csehszlovákia) pontozással győz Bujor Lazar (RNK) ellen.

Fénehézsúly: Forrai Ovidiu (RNK) pontozással győz Tyrok (Csehszlovákia) ellen.

Nehézsúly: Bulava (Csehszlovákia) az első percben tussal győz Márton (RNK) ellen.

A magyar NB I. eredményei:

BUDAPEST. — A magyar NB I. tegnapi fordulójának eredményei: Ferencváros—Csepel 1:0 (0:0). MTK—Dorog 2:0 (1:0). Újpest—Szombathely 2:1 (1:0). SalBTC—Nagykanizsa 3:1 (2:0). ETO—Soroksár 3:0 (1:0). SzAC—Vasas 2:1 (0:1). Debrecen—Előre 3:3. MATEOSz—Kispest 1:1.

A MAGYAR NB I. ÁLLASA:

1. MTK	6	5	1	—	17:6	11
2. Kispest	6	4	2	—	14:2	10
3. Ferencváros	6	4	—	2	11:7	8
4. ETO	6	2	3	1	9:8	7
5. Dorog	6	3	—	3	18:12	6
6. Soroksár	5	2	2	1	8:9	6
7. Újpest	6	1	4	1	10:12	6
8. SzAC	6	2	2	2	9:11	6
9. Debrecen	6	2	2	2	14:24	6
10. Vasas	5	1	3	1	11:5	5
11. MATEOSz	6	2	1	3	20:15	5
12. Csepel	6	2	1	3	9:8	5
13. SalBTC	4	1	2	1	9:8	4
14. Szombathely	6	2	—	4	11:14	4
15. Nagykanizsa	6	—	2	4	8:18	2
16. Előre	6	—	1	5	9:28	1

Brassay és Toma új országos csúcseredményt ért el rudugrásban, illetve kalapácsvetésben

KOLOZSVÁR. — A Nemzetközi Békenap tiszteletére két új országos csúcseredményt értek el a kolozsvári atléták. Brassay (KESE) az ifjúsági rudugrás országos csúcsát 377 cm-re javította. A régi csúcsot ezelőtt 9 évvel állította fel Zeno Dragomir 364 cm-es eredménnyel.

Ugyancsak új csúcsot ért el Toma (KESE) a kalapácsvetésben 54.71 m-es eredménnyel. Eredménye nemzetközi viszonylatban is kimagasló.

Tiszta kristály

NAFTALIN

kilo, a 200 lej

Kapható az összes állami gyógyszerárteremben és drogeriákban

Világosnap

Nagysikerű bemutatót tartottak Kolozsvár sportolói a „Nemzetközi Békenap” tiszteletére

KOLOZSVÁR. — A Nemzetközi Békenap sportünnepségeire vasárnap délután került sor a Gh. Gheorghiu-Dej-sporttelepen. Kolozsvár sportolói ünnepi műsorral fejezték ki békevágyukat és több számban országos csúcseredményeket értek el a Békenap tiszteletére. A pályán gyors egymásutánban peregtek le a különböző versenyek és bemutatások.

A Vasas és a KKASE gyermek-tornászainak zenés bemutatója nagy sikert aratott. Hasonló ünneplésben részesült a CFR—Hadsereg-mérkőzés szünetében a fiatal repülőmodellező gárda, akik Czikegy Ernő, Ujvári József, Benedek és Beke vezetésével mutatták be modelleiket.

Az atlétikai számok eredményei: Női sulydobás: 1. Campianu (CFR Torda) 11.59 m. 2. Kiss Éva (Vasas) 9.39 m.

200 m. gátfutás, ifjusági: 1. Marx Lotar (KESE) 28.2 mp. 2. Hambrich (KESE) 28.2 mp. Mindkettő ifjúsági kerületi csúcs.

Női diszkoszvetés: 1. Kiss Éva (Vasas) 30.79 m. Kerületi csúcs. 2. Doina (Dohánygyár) 25.31 m.

3x800 m. váltófutás: 1. Dohánygyár (Kántor, Moldován, Motoc) 9:06.8 perc. Kerületi csúcs.

4x100 m. férfi váltó: 1. Hadsereg (Veress, Parvulescu, Constantinescu, Ureche) 46 mp.

Balkánváltó: 1. Hadsereg (Cioran, Constantinescu, Ureche, Parvulescu) 3:42 p.

CFR—HADSEREG 2:1 (1:0)

Az ünnepi műsor befejezésekor került sor a CFR—Hadsereg „Őszi Kupa” mérkőzésre. A nézők száma ekkor mintegy 3500-ra szaporodott. A két csapat a következő összeállításban lépett pályára:

CFR: Costea — Demeter, Bokor — Gorgan, Kiss, Muresan — Kirokósa, Kovács IV., Weinbach, Dobay, Coracu.

HADSEREG: Baróti — Traian Vasile, Balogh — Vakarcs III., Dusan, Irimies — Szász, Kovács V., Bartha, Biju, Kiss.

Az első félidőben változatos játékok folytak, némi CFR fölény alakult ki. Az iram közepes, s inkább barátságos mérkőzés képét mutatja a játék. Ez a játékosok sportszerű viselkedésében is visszatükröződik. Nyomat sem látjuk a durvaságnak, a betartásoknak. A félidő utolsó

percében éri el a CFR első gólját. Weinbach partdobását Kovács IV. a földre viszi, lekezeli a labdát és mintegy 20 méterről pazar lövést küld a kapura. A labda, mintha zsinóron húznák, vágódik be a kapu balsarkába. A remek lövással szemben Baróti tehetetlen volt. 1:0.

A második félidőben Dobay helyett Nagy István lép a pályára. Ekkor így alakul a CFR csatársora: Nagy István, Kovács IV., Kirokósa, Weinbach, Coracu. A félidőben élénkül az iram. A Hadsereg küzd az egyenlítésért, de a CFR játékosok is nagy kedvvel játszanak. Nagyirámú, változatos játékok folytak. A CFR most is valamivel többet támad. A 26. percben Demeter megsérül és elhagyja a pályát. Vilószinűleg izomszakadása van a jobb combjában. A tíz főre olvadt vasutascsapat lelkesen játszik tovább is. Már-már úgy látszik, hogy több gól nem esik, amikor a CFR védőinek könnyelműsége folytán egyenlítő a Hadsereg. A 40. percben Szász egyedül lefut a jobbszálon és a jól beadott labdáját Kovács V. védhetetlenül fejjel a hálóba. A Hadsereg tovább is támad, a győzelmet jelentő gólt atarja megszerezni. A második félidő utolsó percében támadást vezet a csonka CFR csatársor. Szögletre kerül a labda. Kovács IV. ivelt be a labdát, Gorgan remek fejeléssel küldte a hálóba. Ujrakezdésre most nincs idő.

A mérkőzés, mint már említettük, élvezetes játékot, sportzerű küzdelmet hozott. Demeter sérülése a véletlen következménye, semmi szándékosság nem történt. A CFR lelkesen küzdött, nem adta fel a küzdelmet ekkor sem, amikor tíz emberrel játszva kellett megdolgozzon a győzelemért. Costea ezuttal hiba nélkül látta el feladatát. A védelme is kielégített. A két fedezet közül Gorgan volt a hasznosabb, külön dícséret illeti győzelmet jelentő góljáért. Muresan is jól harcolt, remekül szerelt, de leadásai rendre az ellenfél játékosaihoz szálltak. A csatársor legjobbjai Kovács IV., (ritkán látott szép gólt lött), Kirokósa és amíg jobb szélén játszott, Nagy István. Coracu kielégített. Dobay formán kívül van, Weinbach akar, de a kilók ellen nehéz harcolni. Sürgősen el kell adjon egy pár kilót.

A Hadsereg teljes mértékben kielégített. Védelme jól állt a lábán, Barótinak nehezebb dolga volt mint Costeának, de mentett minden menthető. Az első gólt nem védhette, a másodikkal eltakarták a labdát az előtte állók. Védelme jó, fedezetei szorgalmasak. Nagyon sokat javult ez a két csapatrészt. Látszik az edző keze rajtuk. Csatársora ellen már emelhetünk egy-két kifogást. Szász kielégített, de a másik szélső, Kiss már nem úgy játszott, mint ahogy tőle megszoktuk. Belső csatárai pedig nem lőnek eleget kapura. Nagyon ritkán tették Costeát próbára.

A mérkőzés egyetlen győzelem szereplője a játékvezető volt, aki sorozatosan fordítva ítéletezett. A játékosok sportszerű magatartásának köszönhető, hogy nem fajult el a mérkőzés. A nevet is jegyezzük ideo: Bencea (Szatmár).

KESE—AURUL 2:0 (1:0)

BRAD. — A kolozsvári egyetem csapatát Costea — Vigu, Tandrau — Cracliu, Luca, Radu-

lescu — Zahan, Lutz, Borzan, Copil, Joanovici összeállításban játszva 2:0 (1:0) arányban megérdemelten győzött. A 9-ik percben Joanovici beadását Lutz értékesíti. 1:0. Szünet után a 9-ik percben Zahan keresztlabdáját Joanovici gólba vágja 2:0. A 2000 néző előtt lejátszott mérkőzést Barna mérnök (Temesvár) jól vezette.

Az „Őszi Kupa” mérkőzések további eredményei:

Nagybánya: RATA (Marosvásárhely)—Munkás Sport 3:0 (1:0). Aranyosgyéres: ICO (Nagyvárad)

Főlényesen győzött Kolozsvár ökölvívóválogatottja Nagyvárad ellen

KOLOZSVÁR. — Szombaton este tartották meg az 1. számú fiuliceum udvarán a RNK ökölvívókupa mérkőzések során a Kolozsvár—Nagyvárad találkozót, mely a / kolozsváriak 36:17 arányú győzelmével végződött. A kitűzött időre már „telt ház” gyűlt össze és igen kínos várakozás telt el, mely immár hagyományos az ökölvívómérkőzéseken. Ha már megfelelő helyiség nem áll rendelkezésre, akkor legalább igyekezzon a rendezőség pontos időben megkezdni a versenyt, s ne idegesítse a nagyszámú közönséget a felesleges várakozással. Ugyanakkor gondokodjanak arról is, hogy aki megváltja a jegyét, az lásson is. Ne kényszerüljön arra, hogy az iskola tüzelőifját hordja szét és arra állva tudjon megfelelő látási viszonyokat teremteni. Egyesek felhasználják az alkalmat és az iskola takarítása miatt az udvarra hordott kemencéket vitték a szorító közelébe és arra helyezkedtek el.

A találkozó folyamán egyébként sok izgalmakban bővelkedő mérkőzést láttunk. Kitűzés is akadt bőven és így azok is kielégültek, akik vért és kitűzést akartak látni. Eredmények:

Légsúly: Ripka (K) pontozással győz Mezei (N) ellen. Ripka mindhárom menetben jobb és megérdemelt győzelmet ért el.

Harmatsúly: Szakács (K) addig csépele a nagyváradit Ursu-t, míg a harmadik menetben lelépteti a mérkőzésvezető. Erőfölénnyel győz Szakács.

Pehelsúly: Chendrea (K) győz ellenfél nélkül.

Sodronyipar 2:1 (2:1). Arad: ITA—CFR (Szatmár) 7:2 (5:1). Temesvár: CFR—Minerul (Lupény) 5:1 (1:0). Vörös Acél: Metalosport—Metalochimic (Resica) 2:2 (1:1). Nagyvárad: CFR—TESE (Temesvár) 0:0. Medgyes: Gázmetán—IPT (Pitesti) 4:0 (1:0). Bukarest: CFR Bukarest—Dinamo A. (Bukarest) 5:2 (2:2). Bukarest: Hadsereg (Bukarest)—Compitol (Bukarest) 3:2 (2:1). Nagyszeben: CFR—Dinamo B. (Bukarest) 2:1 (0:0). Bukarest: Grafika—Jasi ESE 2:0 (0:0).

AZ „ŐSZI KUPA” ÁLLÁSA:

II. csoport.

1. ITA	4	2	2	0	18:5	6
2. CFR Szatmár	4	3	0	1	10:9	6
3. TESE	4	1	3	0	4:3	5
4. KESE	4	1	2	1	5:8	4
5. CFR Nagyv.	3	0	1	2	0:9	1
6. Aurul	3	0	0	3	1:6	0

III. csoport.

1. ICO	4	4	0	0	15:3	8
2. CFR K.	4	3	0	1	6:7	6
3. Sodronyipar	4	1	1	2	6:7	3
4. RATA	4	1	1	2	3:5	3
5. Hadsereg K.	4	0	2	2	3:6	2
6. Munkás Sport	4	1	0	3	5:11	2

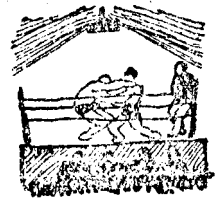
Könnyűsúly: Dorián (K) pontozással győz Boros (N) ellen. Három menetben keresztül hatalmas ütések esnek. Dorián mindhárom menetben hajszállal jobb és megérdemelt a győzelme.

Váltósúly: Kún (K) az első menetben kiütéssel győz Sarkadi (N) ellen. A mérkőzés úgy indul, hogy a nagyváradit fiú kiüté Kunt. A kolozsvári fiú azonban magához tér és egy váratlan ütéstől földre kerül ellenfele. Utána még kétszer földre küldi Sarkadit, akit végül is kiszámolnak.

Középsúly: Vass (N) győz Fátu (K) ellen. Fátut a második menetben tarkóütés miatt leléptetik.

Fénehézsúly: Konrad (N) pontozással győz Bothár (K) ellen. Három menetben át folyó birkózásban egyenlő ellenfelek küzdélme folyt. Döntetlen eredmény a valós. A közönség percekig tartó füttykonzerttel fogadja az ítéletet.

Nehézsúly: Cserney (K) kiütéssel győz Seres (N) ellen. Cserney egy jól betalált ütésével már az első percben kiüté ellenfele.

Megjelent

az Állami Könyvkiadó kiadásában

Márton István:

GÉPELEMÉK ÉS GÉPRAJZ

című gyakorlati kézikönyve. Kitűnő segédkönyv minden műszaki dolgozó és tanuló kezében. 72 ábrával.

Bolti ára 50 lej. — Postán megrendelhető:

Centrul de Difuzare a Cărții
Cluj, Strada Horea 8. cimen